

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Bakalářská práce

Komerční zdravotní pojištění cizinců v ČR

Barbora Frolíková

©2017 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Barbora Frolíková

Hospodářská a kulturní studia

Název práce

Komerční zdravotní pojištění cizinců v ČR

Název anglicky

Commercial insurance for foreigners in Czech Republic

Cíle práce

Hlavním cílem práce je identifikovat problémy komerčního zdravotního pojištění u cizinců v České republice, zároveň porovnat možné varianty tohoto pojištění, a poskytnout návrhy na změnu, či rozvoj. Vedlejším cílem práce je poté přiblížit čtenáři danou problematiku komerčního zdravotního pojištění cizinců v České republice a aktuální stav tohoto pojišťování na našem trhu.

Metodika

V práci je použito kvalitativních a kvantitativních metod. Rozdíl mezi nimi spočívá jak v hloubce, tak rozsahu získaných informací. V teoretické části práce je nejvíce využita technika zkoumání dokumentů, v praktické části poté polostandardizované rozhovory s respondenty.

Doporučený rozsah práce

Klíčová slova

pojištění, zdravotní pojištění, komerční pojišťovny, cizinci, marketing

Doporučené zdroje informací

Cizinci v regionech ČR. Vyd. 1. Praha: Český statistický úřad, 2006. Souborné informace. ISBN 80-86878-48-1.

DIZDAREVIČ, M., RYCHLÍK, J., (ed.). Přínos a potenciál vědeckého výzkumu v oblasti migrace: kolektivní monografie. 1. vyd. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2010. ISBN 978-80-254-8008-3.

Dobiášová, K., Hnilicová, H.: Zkušenosti zdravotnického personálu při poskytování zdravotní péče cizincům. Výzkumná sonda [online]. 2009. [cit. 2010-24-01]. Dostupné z <http://www.migraceonline.cz/e-knihovna/publikace-vyzkumy/> Více zde: <http://kdobiasova.webnode.cz/publikace/>

DOBIÁŠOVÁ, K., KŘEČKOVÁ-TŮMOVÁ, N., ANGELOVSKÁ, O., Zdravotní péče o děti cizinců: realita a zkušenost. 1. vyd. Kostelec nad Černými lesy: Institut zdravotní politiky a ekonomiky, 2006. ISBN 80-86625-53-2.

VÁVROVÁ, E., Finanční řízení komerčních pojišťoven. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4662-3.

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – PEF

Vedoucí práce

JUDr. Viktor Jansa, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 13. 11. 2016

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 14. 11. 2016

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 09. 03. 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Komerční zdravotní pojištění cizinců v ČR" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala mému vedoucímu bakalářské práce panu JUDr. Viktoru Jansovi, CSc., za odborné rady, a odborné vedení této práce, dále bych ráda poděkovala mým blízkým za pevnou vůli a trpělivost.

Komerční zdravotní pojištění cizinců v České republice

Souhrn

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou zdravotního komerčního pojištění cizinců v České republice. První část práce začíná historií komerčního pojištění, dále je popsána současná právní úprava zdravotního pojištění cizinců v ČR. Jsou vymezeny základní údaje o populaci cizinců na našem území. Je zde popsáno postavení migrantů v rámci zdravotního pojištění. Práce se také věnuje komerčním pojišťovnám jako takovým, a jejich ekonomické situaci. Praktická část bakalářské práce se zabývá srovnáním jednotlivých variant komerčního zdravotního pojištění cizinců na našem trhu. Dále jsou zde identifikovány zásadní problémy, které jsou s touto problematikou spjaty. Práce nabízí i pohled ze strany účastníka tohoto pojištění, a uvádí konkrétní problémy a situace, které v rámci tohoto systému pojišťování mohou nastat. Na závěr jsou v práci nastíněny některé návrhy na změnu či rozvoj tohoto systému pojišťování.

Klíčová slova: pojištění, zdravotní pojištění, komerční pojišťovny, cizinci, marketing

Commercial health insurance for foreigners in the Czech Republic

Summary

This bachelor thesis concerns with the issue of commercial health insurance for foreigners in the Czech Republic. The first part of the thesis begins with a history of commercial insurance, as a next there is a description of current legislation of commercial health insurance for foreigners in the Czech Republic. There are defined main data about the population of foreigners in our state territory. There is depicted the status of migrants in a connection with health insurance. The thesis also pays attention to health insurance companies and to their economic situation. Practical part of the bachelor thesis is focused on comparison of variants of commercial health insurance for foreigners on domestic market. As a next there are identified major problems related to this issue. The thesis offers also the point of view of this insurance user and it presents specific problems and situations that might occur within this insurance system. In the final part of the thesis there are outlined some suggestions for alteration or development of this insurance system.

Keywords: Insurance, health insurance, commercial insurance companies, foreigners, marketing

Obsah

1 Úvod	10
2 Cíl práce a metodika	11
2.1 Cíl práce.....	11
2.2 Metodika	11
3 Teoretická východiska	13
3.1 Historie zdravotního pojištění.....	13
3.1.1 Historie zdravotního systému v České republice.....	14
3.2 Současná právní úprava zdravotního pojištění pro cizince	15
3.2.1 Veřejné zdravotní pojištění.....	15
3.2.2 Komerční zdravotní pojištění	17
3.2.3 Odhad počtu cizinců odkázaných na komerční zdravotní pojištění.....	19
3.3 Základní údaje o populaci migrantů v ČR.....	19
3.3.1 Počty státních příslušníků třetích zemí a typy jejich pobytu.....	19
3.3.2 Získávání státního občanství.....	23
3.3.3 Azylanti	23
3.4 Postavení migrantů ze třetích zemí (země mimo EU), a ze zemí EU	24
3.4.1 Členění cizinců.....	24
3.4.2 Zdravotní pojištění cizinců z EU	25
3.4.3 Zdravotní pojištění u cizinců ze třetích zemí.....	25
3.5 Komerční pojišťovny v ČR	27
3.5.1 Ekonomická stránka komerčního zdravotního pojištění cizinců	28
3.6 Marketing komerčních pojišťoven.....	28
3.6.1 Marketing.....	28
3.6.2 Marketing služeb.....	29
3.6.3 Specifika marketingu v pojišťovnictví.....	30
4 Vlastní práce	32
4.1 Srovnání komerčního zdravotního pojištění pro cizince v ČR.....	32
4.1.1 Rozšířené varianty komplexního pojištění	36
4.1.2 Výluky z pojištění	36
4.1.3 Smluvní zařízení komerčních pojišťoven.....	37
4.1.4 Ceny komerčního zdravotního pojištění.....	38
4.1.5 Zájmy komerčních pojišťoven.....	39
4.2 Komerční zdravotní pojištění z pohledu účastníků.....	39

4.2.1	Konkrétní případy problémů nastávajících při komerčním pojištění.....	40
4.3	Perspektivy rozvoje zdravotního pojištění cizinců v ČR	42
5	Zhodnocení výsledků a doporučení.....	45
6	Závěr	47
7	Seznam použitých zdrojů.....	50
8	Seznam obrázků.....	53
9	Seznam tabulek.....	53
10	Zákony.....	53

1 Úvod

Jako téma bakalářské práce jsem zvolila problematiku komerčního zdravotního pojištění u cizinců v České republice. V dnešní době patří migrace cizinců do evropských zemí mezi jedno z nejdiskutovanějších témat. Řeší se jejich postavení ve společnosti, jejich schopnost se v naší zemi adaptovat a přizpůsobit se, naučit se náš jazyk, najít si zde práci, a zkrátka zde fungovat jako každý jiný průměrný český občan. Nasnadě jsou také otázky týkající se státního sociálního zabezpečení, či nemocenského pojištění, pomoci v hmotné nouzi, nebo důchodového pojištění.

Česká republika se zemí atraktivní pro migranty stala po roce 1990, a přesto že až do dnešní doby netvoří cizinci na našem území, tak výrazné procento obyvatelstva jako je to v jiných evropských zemích, jsou součástí naší společnosti, a musí se s nimi počítat. Tento fakt byl důvodem pro vznik integrační politiky České republiky. Zdravotní systém na našem území, a s tím sepnuté zdravotní pojištění je zákonnou povinností všech osob, pobývajících na našem území. Povinnost úhrady zdravotního pojištění ovšem neplatí jen pro Čechy, ale také pro cizince. Ovšem cizinci ze třetích zemí nemohou požívat výhod veřejného zdravotního pojištění. Tyto osoby mají zákonnou povinnost si sjednat pojištění smluvní neboli komerční. Tento druh zdravotního pojištění sebou nese mnoho nevýhod, a tak se v poslední době stal terčem diskuse. Systém tohoto komerčního pojišťování je často kritizován především kvůli jeho orientaci na zisk, a dosažení co nejmenších nákladů.

Jaké jsou cílové skupiny těchto pojišťoven, koho přesně se tato zákonem daná povinnost týká, jaké z ní plynou nevýhody, jaké konkrétní zkušenosti mají migranti s tímto způsobem pojišťování, nebo jaký produkt komerčního zdravotního pojištění se zdá být nejvýhodnější je dále v této práci více přiblíženo.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem práce je identifikovat problémy komerčního zdravotního pojištění u cizinců v České republice, zároveň porovnat možné varianty tohoto pojištění, a poskytnout návrhy na změnu, či rozvoj.

Vedlejším cílem této práce je poté přiblížit čtenáři danou problematiku komerčního zdravotního pojištění cizinců v České republice, a aktuální stav tohoto pojišťování na našem trhu.

2.2 Metodika

Hlavní členění této bakalářské práce je na část teoretickou a část praktickou. Jednou z prvních metod, která je v této části použita je sběr a shromažďování dat. Tyto data jsou získána především ze serveru českého statistického úřadu, a také ze stránek ministerstva vnitra. Částečně je tedy využito i statistické metody. Dále je v teoretické části práce využito studia literatury, zákonů, elektronických dokumentů formou analýzy textu a její následné komparace. Nakonec byly všechny získané prostředky syntetizovány.

Úvod práce je věnován historii komerčního zdravotního pojištění. V další kapitole je využito metody popisu současné právní úpravy komerčního zdravotního pojištění cizinců v České republice. Dále jsou vymezeny základní údaje o populaci migrantů, a jejich postavení v České republice v rámci zdravotního pojištění. Práce se také věnuje komerčním zdravotním pojišťovnám a jejich ekonomické situaci. V tomto případě došlo k prostudování jednotlivých výročních zpráv pojišťoven. Poslední kapitola teoretické části bakalářské práce je věnována marketingu těchto subjektů.

Cílem získání a shromáždění dat v praktické části práce je především popis problémů souvisejících s danou tematikou. Data byla získána prostřednictvím studia oficiálních informací, výročních zpráv a všeobecných pojistných podmínek vydaných jednotlivými pojišťovnami, které poskytují zdravotní pojištění cizinců. Je zde použita metoda komparace, na jejímž základě jsou porovnány podmínky a produkty těchto

subjektů. Další potřebná data k této části byla získána pomocí kvalitativní metody sběru dat, a to zejména prostřednictvím polostandardizovaných rozhovorů s respondenty. Otázky byly zaměřeny především na zkušenosti daných respondentů s tímto typem pojištění. Rozhovory byly provedeny s deseti respondenty. Průměrná délka trvání rozhovoru činila zhruba 30 minut. V první řadě byli respondenti vybráni z okolí tazatele, v druhé fázi hledání respondentů bylo využito sociálních sítí a internetových stránek zaměřujících se na danou tematiku. Schůzky s respondenty probíhaly jednotlivě, a na kladené otázky odpovídali velice ochotně. Ve výsledku tyto rozhovory posloužily zároveň k verifikaci řady údajů získaných jinými postupy.

3 Teoretická východiska

Komerční zdravotní pojištění cizinců v České republice je poměrně rozsáhlé téma. Tato část bakalářské práce se bude věnovat specifikaci základních pojmů týkajících se této problematiky, a objasněním některých dat a faktů s tím souvisejících.

3.1 Historie zdravotního pojištění

V žádné odborné literatuře není pravděpodobně uvedeno, jaký byl první předpis týkající se právě zdravotního pojištění. Ovšem prvopočátky sociálního zdravotního pojištění můžeme vystopovat již ve středověku. Například v námořní dopravě spolu obchodníci uzavírali smlouvy o vzájemné úhradě škody. Větší rozvoj pojišťovnictví poté přišel v průběhu 11. století společně s rozmachem obchodu a řemesel. Začátky zdravotního pojištění, jaké známe dnes, můžeme najít v době průmyslové revoluce. Tehdy bylo pojištění určeno především pro zaměstnance. Využívalo se k zajištění rodin ve chvílích, kdy byli pracující – živitelé rodiny nemocni. I v dnešní době je systém pojištění zaměstnanců spojován s bývalým německým kancléřem Bismarckem. První pojišťovna vůbec, byla založena v roce 1676 v Hamburku.¹

Na našem území, v tehdejší Rakousku-Uhersku, byl přijat první zákon týkající se zdravotního pojištění v roce 1886, a vztahoval se na všechny osoby zaměstnané. V této době, tedy koncem 19. století se již také začaly objevovat první komerční pojišťovny zřizující zdravotní pojištění.²

Kritériem pro vznik komerčních pojišťoven poté byla legislativa přijatá v USA v 19. století, která stanovila pracovní úraz jako riziko zaměstnavatele. Na toto konto poté vznikly komerční pojišťovny, které toto riziko pojišťovaly.

¹ Historie. *Www.brokerteam.cz* [online]. [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://www.brokerteam.cz/historie>

² BOKŠOVÁ, Jiřina. Účetnictví komerčních pojišťoven – specifika v ČR. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, 379.s. ISBN978-80-7357-521-2.

3.1.1 Historie zdravotního systému v České republice

Na našem území začala vznikat první státní sanatoria po první světové válce, v té době se objevily také první náznaky pojišťoven. Zdravotnictví bylo do roku 1945 financováno z prostředků ministerstva veřejného zdravotnictví a tělovýchovy, a také přes nemocenské pokladny, tak se dříve nazývaly zdravotní pojišťovny. Za doby Československa byly přijaty první zákony týkající se zdravotního pojištění. Tyto zákony v téměř nezměněné podobě vydržely až do roku 1951.³

Díky společenským změnám odehrávajícím se po roce 1989, došlo také ke změnám v systému zdravotnictví. Cílem transformace zdravotnictví bylo přizpůsobit tento systém potřebám obyvatel, a také změnit jeho financování.

Po Sametové revoluci, se Česko stalo zemí vhodnou pro imigraci obyvatel, zejména z bývalého SSSR.

Začátkem devadesátých let byl nárůst počtu migrantů největší ze všech zemí OECD (Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj). Cizinci, kteří v ČR nebyli zaměstnáni u českých nebo v České republice registrovaných podniků, již tehdy neměli přístup k veřejnému zdravotnímu pojištění.⁴ „Proto již od roku 1993 Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR (VZP) jako největší veřejnoprávní zdravotní pojišťovna, v rámci svých zákonem povolených komerčních produktů, začala nabízet pojištění léčebných výloh cizincům při jejich pobytu v ČR.“⁵ V této době to byla jediná možnost pro cizince si uzavřít zdravotní pojištění. „Oprávnění k této činnosti vyplývalo pro VZP ze zákona o veřejném zdravotním pojištění a na základě povolení Ministerstva financí (Výroční zpráva PVZP, 2004). VZP prováděla smluvní zdravotní pojištění pro osoby, které nejsou ze

³ NĚMEC, Jirí. *Principy zdravotního pojištění*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008, 240 s. ISBN 978802-4726-281.

⁴ HNILICOVÁ, Helena, Karolína DOBIÁŠOVÁ a Pavel ČIŽINSKÝ. *Komerční zdravotní pojištění cizinců v ČR* [online]. 2010, , 33 [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: http://aa.ecn.cz/img_upload/224c0704b7b7746e8a07df9a8b20c098/HnilicovaDobiasovaCizinsky_KomercniZdravotniPojisteni.pdf

⁵ HNILICOVÁ, Helena, Karolína DOBIÁŠOVÁ a Pavel ČIŽINSKÝ. *Komerční zdravotní pojištění cizinců v ČR* [online]. 2010, , 33 [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: http://aa.ecn.cz/img_upload/224c0704b7b7746e8a07df9a8b20c098/HnilicovaDobiasovaCizinsky_KomercniZdravotniPojisteni.pdf

zákona účastníky veřejného zdravotního pojištění, a to až do roku 2004“ K nejdůležitějším skupinám těchto pojištěnců patřili cizinci.“⁶

Situace se změnila v roce 2004, jelikož v tomto roce došlo ke vstupu do Evropské unie. *V této souvislosti došlo k novelizaci zákona č. 363/1999 Sb. o pojišťovnictví (§ 3, odst. 2), dle které k 1. 1. 2004 byla zrušena možnost provozovat pojištění jinými právními subjekty, než jsou akciové společnosti anebo družstva.“⁷*

VZP tak ztratila oprávnění k tomu nabízet tento druh pojištění, a tím pádem došlo ke skončení činnosti VZP ČR v oblasti komerčního zdravotního pojištění.

Ovšem podle rozhodnutí správní rady VZP ČR došlo k založení nové dceřiné společnosti s obchodním názvem Pojišťovna VZP ČR a.s.

Komerční pojištění zdravotní péče cizinců, vykazuje zisk, tudíž se na trhu objevilo postupem času více komerčních pojišťoven, a od roku 2006 vzniká na tomto poli velká konkurence. V dnešní době na území České republiky působí například, tyto komerční pojišťovny: Uniqua, Slavia, ERGO aj.

3.2 Současná právní úprava zdravotního pojištění pro cizince

V současné době mají cizinci na našem území dvě možnosti. Mohou spadat do systému veřejného zdravotního pojištění, nebo do systému komerčního zdravotního pojištění.

3.2.1 Veřejné zdravotní pojištění

Zdravotní pojištění se v České republice dělí na veřejné a komerční, přičemž veřejné zdravotní pojištění je ze zákona povinné pro:

⁶ HNILICOVÁ, Helena, Karolína DOBIÁŠOVÁ a Pavel ČIŽINSKÝ. *Komerční zdravotní pojištění cizinců v ČR* [online]. 2010, , 33 [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: HNILICOVÁ, Helena, Karolína DOBIÁŠOVÁ a Pavel ČIŽINSKÝ. *Komerční zdravotní pojištění cizinců v ČR* [online]. 2010, , 33 [cit. 2016-11-27]. Dostupné z:

http://aa.ecn.cz/img_upload/224c0704b7b7746e8a07df9a8b20c098/HnilicovaDobiasovaCizincsky_KomerčniZdravotniPojisteni.pdf

⁷ HNILICOVÁ, Helena, Karolína DOBIÁŠOVÁ a Pavel ČIŽINSKÝ. *Komerční zdravotní pojištění cizinců v ČR* [online]. 2010, , 33 [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: http://aa.ecn.cz/img_upload/224c0704b7b7746e8a07df9a8b20c098/HnilicovaDobiasovaCizincsky_KomerčniZdravotniPojisteni.pdf

- 1) Pro všechny osoby s trvalým pobytem na území ČR, a nezáleží na státním občanství.
- 2) Pro všechny osoby, které v ČR trvalý pobyt nemají, ale jsou zaměstnány u zaměstnavatele, který je buď občanem ČR, nebo má trvalý pobyt na území České republiky.

Dále je zdravotní pojištění zákonem nařízeno pro:

- 1) Osoby, na něž se vztahují evropská nařízení.

Právo na vynětí z povinnosti platit zdravotní pojištění mají osoby zdržující se v cizině a zároveň splňují určité podmínky:

- 1) Nepřetržitý pobyt v cizině trvající nejméně 6 měsíců.
- 2) Být zdravotně pojištěn po celou dobu pobytu v cizině.
- 3) Zdravotní pojišťovna v ČR musí obdržet písemné prohlášení o pobytu v cizině.

Povinnost zdravotního pojištění vzniká dnem, kdy se cizinec stane zaměstnancem na území České republiky, nebo dnem získání trvalého pobytu v ČR.

Zdravotní pojištění zaniká dnem úmrtí, či prohlášením za mrtvého, nebo koncem trvalého pobytu.⁸

Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky dělí cizince do třech skupin, a to na osoby s trvalým pobytem, na osoby bez trvalého pobytu a dále na zvláštní případy.⁹

3.2.1.1 Cizinci s trvalým pobytem

Pokud jde o cizince, kteří mají na našem území trvalý pobyt, ti mají ze zákona nárok na zdravotní pojištění, pokud ovšem podle evropských nařízeních nepodléhá tato osoba právním předpisům jiné země. Jako například EU/EHP/Švýcarska. Veřejné

⁸ *Veřejní zdravotní pojištění* [online]. 2010 [cit. 2017-01-22]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/obsah/verejne-zdravotni-pojisteni_2617_22.html

⁹ Zákon č. 326/1999 Sb. Zákon o pobytu cizinců. Praha 1997. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-592>.

zdravotní pojištění tedy těmto osobám vzniká získáním trvalého pobytu na území ČR, a zaniká smrtí daného pojištěnce.¹⁰

3.2.1.2 Osoby bez povolení k trvalému pobytu

Další skupinou jsou cizinci žijící v České republice, kteří zde nemají trvalý pobyt, a nejsou ze zemí EU/EHP/Švýcarsko. V tu chvíli tito lidé mohou být účastníky veřejného zdravotního pojištění pouze v případě, že jsou zaměstnání u zaměstnavatele, který má sídlo, nebo trvalý pobyt v České republice. Cizinci, kteří pocházejí z EU, EHP nebo Švýcarska poté mají ze zákona nárok na veřejné zdravotní pojištění i přesto, že trvalý pobyt nemají.¹¹

3.2.1.3 Zvláštní případy

Třetí skupinou jsou zvláštní případy. Mezi ty se řadí například azylanti, ti mají právo na veřejné zdravotní pojištění po dobu platnosti jejich rozhodnutí o udělení azylu. Do této skupiny spadají také děti narozené azylantkám, dále cizinci svěřeni do náhradní výchovy rozhodnutím příslušného orgánu, pokud alespoň jedna osoba, jíž je cizinec svěřen má trvalý pobyt na území České republiky. Také to jsou cizinci požívající dočasné ochrany, dále to jsou také například děti cizinců, kteří mají povolení k trvalému pobytu a podají v zákonem stanovené lhůtě žádost o povolení pobytu dítěte.¹²

3.2.2 Komerční zdravotní pojištění

Pro komerční pojištění je typická smluvní podoba. Ve většině případu je komerční pojištění na dobrovolné bázi, ovšem v praxi se v České republice vyskytují i případy, kdy je povinné. A pojistit se u komerční pojišťovny povinně je požadováno právě po některých cizincích.

Komerční zdravotní pojištění je vyžadováno u těch cizinců, kteří nemají povolení k trvalému pobytu, a ani nejsou zaměstnání zaměstnavatelem, který má sídlo na území

¹⁰ Zdravotní pojištění cizinců. *Www.vzp.cz* [online]. [cit. 2017-03-11]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/pojistenci/informace-a-zivotni-situace/zdravotni-pojisteni-cizincu>

¹¹ Zdravotní pojištění cizinců. *Www.vzp.cz* [online]. [cit. 2017-03-11]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/pojistenci/informace-a-zivotni-situace/zdravotni-pojisteni-cizincu>

¹² *Zdravotní pojištění cizinců* [online]. 2015 [cit. 2017-01-22]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/pojistenci/informace-a-zivotni-situace/zdravotni-pojisteni-cizincu>

České republiky. Tito cizinci jsou povinni si zřídit pojištění u některé z komerčních pojišťoven, a to nejméně ve výši 30 000 EUR. Přičemž existují dva typy tohoto pojištění.

¹³A to jsou:

- 1) Zdravotní pojištění pro případ neodkladné péče.
- 2) Zdravotní pojištění pro případ komplexní péče.

Toto pojištění musí pokrývat veškeré náklady, které by mohly nastat při pobytu toho daného cizince v souvislosti s naléhavou lékařskou péčí, pohotovostní nemocniční péčí, nebo repatriací do domovské země.¹⁴

3.2.2.1 Pojištění nutné neodkladné péče

Tento druh pojištění, je určen právě těm cizincům, kteří mají v plánu zůstat na území České republiky méně než 90 dní. Maximální doba, po kterou mohou mít cizinci toto pojištění sjednáno činí dva roky. Toto pojištění je cenově výhodnější než pojištění zajišťující komplexní péči, ovšem pojištěný cizinec, musí brát na vědomí, že mu budou proplaceny pouze náklady související s neodkladnou ambulantní péčí.¹⁵

3.2.2.2 Komplexní zdravotní pojištění

Toto zdravotní pojištění je tedy naopak určené cizincům, pobývajících na území České republiky déle než 90 dní, kteří žádají o dlouhodobý, nebo trvalý pobyt. Komplexní pojištění tedy většinou zahrnuje, jak ambulantní, neodkladnou tak i preventivní péči. Zákonná minimální výše pojistného plnění na jednu pojistnou událost činí v tomto případě 60 000EUR.¹⁶

¹³ Zdravotní pojištění. *Www.finance.cz* [online]. [cit. 2017-03-11]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/pojisteni/osoby/zdravotni-pojisteni/>

¹⁴ *Komerční zdravotní pojištění* [online]. 2015 [cit. 2017-01-23]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/clanky/zdravotni-pojisteni-cizincu-kdo-komercni-a-kdo-ziska-verejne/>

¹⁵ *Komerční zdravotní pojištění* [online]. 2015 [cit. 2017-01-23]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/clanky/zdravotni-pojisteni-cizincu-kdo-komercni-a-kdo-ziska-verejne/>

¹⁶ *Komerční zdravotní pojištění* [online]. 2015 [cit. 2017-01-23]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/clanky/zdravotni-pojisteni-cizincu-kdo-komercni-a-kdo-ziska-verejne/>

3.2.3 Odhad počtu cizinců odkázaných na komerční zdravotní pojištění

V oficiálních statistikách jsou pouze neúplné údaje o počtu cizinců, kteří patří do této skupiny. Skutečný počet můžeme pouze odhadnout z nashromážděných dat z různých zdrojů. Z praxe je ale známo, že na zdravotní komerční pojištění, jsou odkázáni ti občané ze třetích zemí, kteří v ČR:

- 1) Působí jako živnostníci nebo podnikatelé, a nemají trvalý pobyt.
- 2) Rodinní příslušníci (včetně narozených dětí) cizinců-zaměstnanců, ale i těch cizinců co již mají trvalý pobyt, a dokonce i českých občanů.
- 3) Studenti.
- 4) Cizinci pobývající v ČR neoprávněně.

Počet těchto lidí můžeme odhadnout tak, že vezmeme celkový počet cizinců pojištěných ve veřejném zdravotnictví, a tuto cifru poté odečteme od celkového počtu cizinců v České republice. Bohužel ale ve výroční zprávě VZP z roku 2015, není uvedeno, jaké procento z jejich pojištěnců činí cizinci. Proto tento počet můžeme pouze odhadovat ze starších údajů. Vezmeme-li tedy v potaz výroční zprávu VZP ČR¹⁷ z roku 2007, dočteme se, že ve veřejném zdravotním pojištění u VZP bylo pojištěno 293 499 cizinců. V roce 2007 bylo v ČR 394 345 cizinců. Z čehož se dá usuzovat, že v roce 2007 bylo na komerční zdravotní pojištění odkázáno přes 100 000 tisíc lidí. A pravděpodobně se dá usuzovat, že podobný počet je to i dnes.¹⁸

3.3 Základní údaje o populaci migrantů v ČR

3.3.1 Počty státních příslušníků třetích zemí a typy jejich pobytu

Celkový počet cizinců, jak s trvalým, tak s přechodným pobytem, žijících ke dni 31.12.2015 v České republice je v 467 562. Z toho má trvalý pobyt 261 553 osob, a pouze pobyt přechodný má 206 009. Z celkového počtu cizinců na území ČR, celých

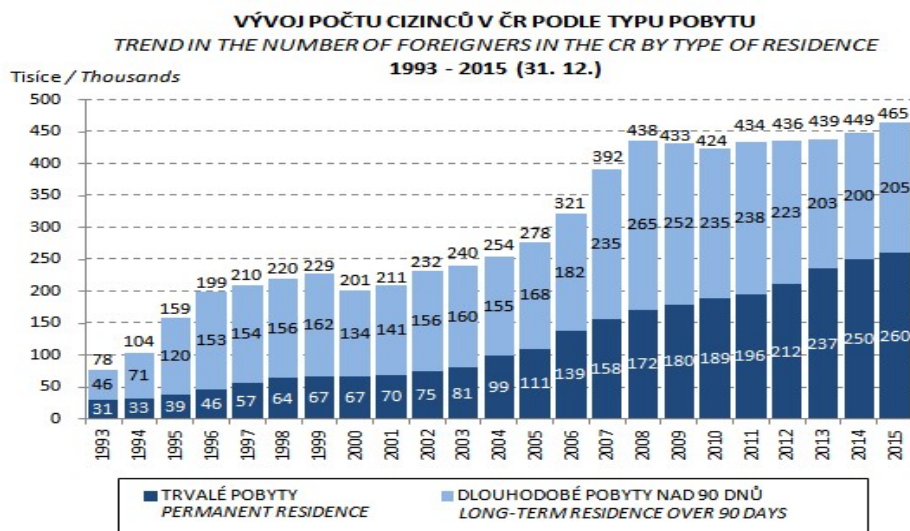
¹⁷ Výroční zpráva všeobecné veřejné zdravotní pojišťovny za rok 2007, str. 97

¹⁸ HNILICOVÁ, Helena, Karolína DOBIÁŠOVÁ a Pavel ČIŽINSKÝ. *Komerční zdravotní pojištění cizinců v ČR* [online]. 2010, , 33 [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: http://aa.ecn.cz/img_upload/224c0704b7b7746e8a07df9a8b20c098/HnilicovaDobiasovaCizinsky_KomercniZdravotniPojisteni.pdf

58,2 procent, tedy 266 855 osob pochází ze třetích zemí, což tvoří 2,5 % na celkovém počtu obyvatel České republiky.¹⁹

Zajímavé je, že počet lidí s přechodným pobytem stále klesá, a naproti tomu se navyšují počty cizinců s pobytem trvalým. V následujícím grafu můžeme vidět vývoj počtu cizinců v České republice, dle typu pobytu v letech 1993-2015.²⁰

Obrázek 1 - Vývoj počtu cizinců v ČR podle typu pobytu

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/cizinci/cizinci-pocet-cizincu>

3.3.1.1 Členění cizinců ze třetích zemí dle účelu jejich pobytu

V roce 2015 získal po delší pauze Český statistický úřad údaje o cizincích ze třetích zemí, kteří mají v České republice povolený přechodný pobyt. Z uvedených údajů můžeme vyčíst, že například Američané žádají o přechodný pobyt v souvislosti s rodinnými důvody, zatímco Ukrajinci, Vietnamci a Moldavané žádají o pobyt z důvodů zaměstnání, či podnikání. Pro Kazachstánce a Bělorusy je důvodem pobytu na našem území především studium. Statistiky ředitelství služeb cizinecké policie vykazují, že počet osob ze třetích

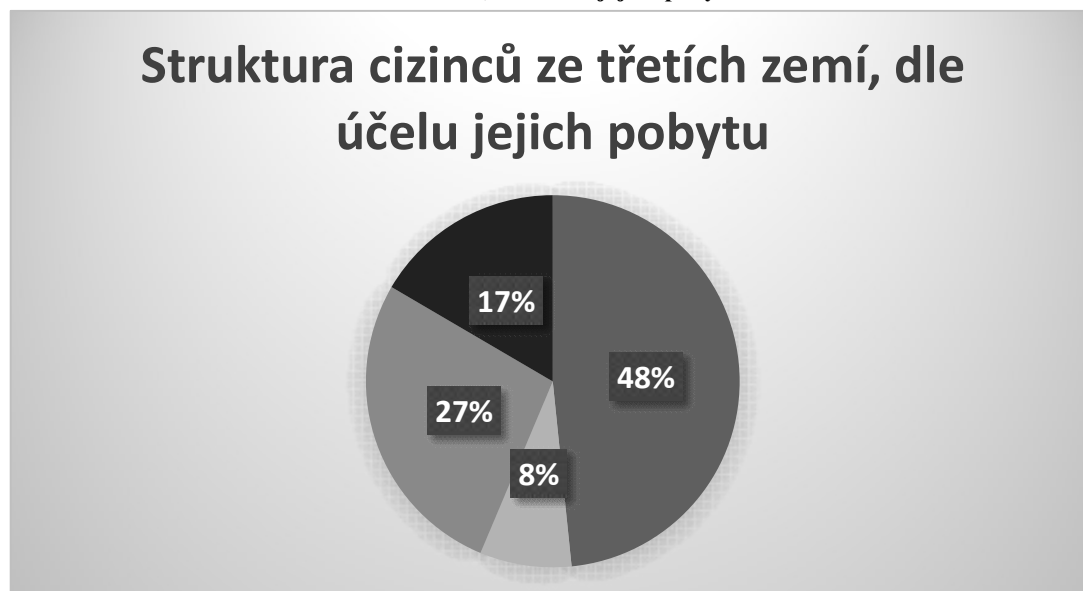
¹⁹ Cizinci v ČR. www.cizinci.cz [online]. [cit. 2017-03-11]. Dostupné z: <http://cizinci.cz/cs/2017-cizinci-v-cr>

²⁰ 5)Cizinci: Počet cizinců. [Czso.cz](http://www.czso.cz) [online]. 2015 [cit. 2017-01-21]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/cizinci/cizinci-pocet-cizincu>

zemí s povoleným přechodným pobytem dosáhl k 31. 12. 2014 86 259 osob, což je 32,3 % cizinců ze třetích zemí, kteří legálně pobývají na území České republiky.

V následujícím grafu je ukázáno rozdělení těchto cizinců, dle účelu jejich pobytu v roce 2014. Přičemž největší procento, tedy 48 % tvoří cizinci, jejichž účel pobytu je zaměstnání či podnikání. Na druhém místě s 27 % jsou rodinné důvody. Třetí místo tvoří studium s 16 %, a na posledním místě jsou humanitární důvody.²¹

Obrázek 2 - Struktura cizinců ze třetích zemí, dle účelu jejich pobytu

Zdroj: *Vlastní grafická úprava*

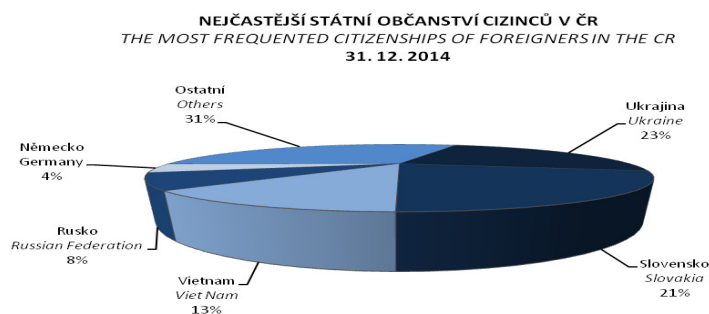
3.3.1.2 Struktura migrantů dle státní příslušnosti

K 31. 12. 2014 se na prvních třech příčkách umístili občané Ukrajiny, Slovenska a také Vietnamu. Následují země jako je Rusko, Německo, Polsko, Bulharsko, Rumunsko.²²

²¹ Deník veřejné správy. *Www.dvs.cz* [online]. 2016 [cit. 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6715813>

²² Cizinci v ČR. *Cizinci.cz* [online]. 2015 [cit. 2017-01-21]. Dostupné z: <http://cizinci.cz/cs/2017-cizinci-v-cr>

Obrázek 3 - Nejčastější státní občanství cizinců v ČR

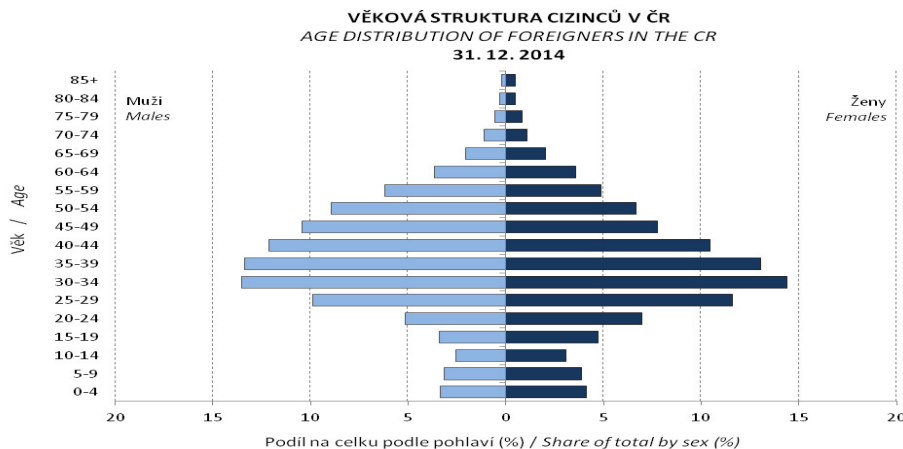

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/czso/1-demograficke-aspekty-zivota-cizincu>

3.3.1.3 Genderová a věková struktura

Pokud jde o pohlaví migrantů, dá se říci, že jemně převažují muži, ovšem rozdíl je poměrně nepatrný. Ženy tvoří zhruba 46,5 %, naproti tomu mužská populace činí 53,5 %. Z hlediska věku, dominují osoby mezi 15-64 lety. Mládež tvoří 16,3 %.²³ V následujícím grafu je promítnuta věková struktura cizinců v České republice.

Obrázek 4 - Věková struktura cizinců v ČR

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/czso/1-demograficke-aspekty-zivota-cizincu>

²³ Cizinci v ČR. *Cizinci.cz* [online]. 2015 [cit. 2017-01-21]. Dostupné z: <http://cizinci.cz/cs/2017-cizinci-v-cr>

3.3.2 Získávání státního občanství

Státní občanství České republiky může, nikoli musí udělit Ministerstvo vnitra osobě, která splňuje následující podmínky:

- 1) *Žadatel je integrován do společnosti České republiky zejména z hlediska rodinného, pracovního a sociálního.*
- 2) *Zároveň žadatel neohrožuje bezpečnost státu, jeho svrchovanost a územní celistvost, demokratické základy, zdraví, životy, nebo majetkové hodny.*
- 3) *V neposlední řadě musí mít žadatel trvalý pobyt na území ČR, a také musí prokázat, že se na tomto území skutečně zdržuje.²⁴*

Mezi české občany, se každý rok řadí stále více cizinců, ze třetích zemí. Stabilně největší množství státních občanství získávají občané Ukrajiny a Ruska.

Dobré je také poukázat na fakt, že Česká republika v porovnání s ostatními evropskými zeměmi patří dlouhodobě k zemím, které vykazují nejmenší počty v udělených státních občanství. V žebříčku EU jsme na 29 místě v počtech udělených státních občanství. Pro srovnání si můžeme uvést příklad Německa, kde se ročně udělí až 53krát více státních občanství.²⁵

3.3.3 Azylanti

Azyl je udělování ochranného pobytu poskytované cizím státním příslušníkům. Většinou se jedná o občany ze třetích zemí, nebo osoby bez státní příslušnosti. Zpravidla je azyl udělován osobám, které jsou pronásledovány z politických důvodů.

Co se týče počtu azylantů na našem území, tak od roku 2004 do roku 2013 zaznamenal Český statistický úřad spíše klesající trend. Zajímavé je srovnání let 2003 a 2013, kdy v roce 2003 počet žadatelů o mezinárodní ochranu činil 11 400 osob, v roce 2013 už to bylo jen 707 osob. V roce 2014 v souvislosti s uprchlickou krizí, počet žadatelů

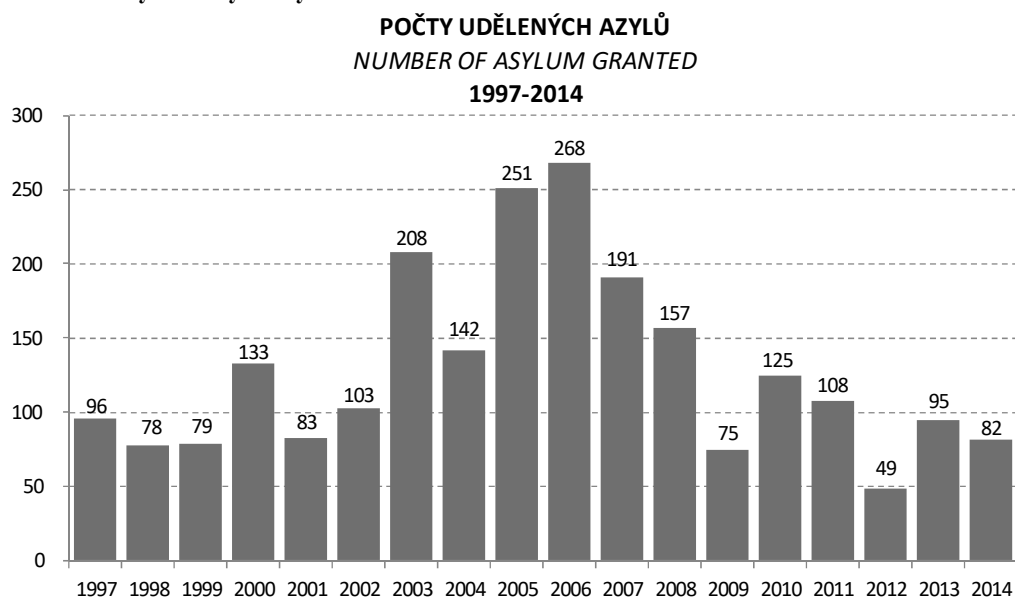
²⁴ *Státní občanství* [online]. 2014 [cit. 2017-01-21]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/udeleni-statniho-obcanstvi-ceske-republiky.aspx>

²⁵ *Česko uděluje méně státních občanství než jiné země EU* [online]. 2016 [cit. 2017-01-23]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cesko-udeluje-mene-statnich-obcanstvi-nez-jine-zeme-eu>

o azyl vzrostl na číslo 1 156, a poté v období ledna až října 2015 na 1 245 osob. Z toho můžeme soudit, že Česká republika není zemí, kterou by žadatelé o mezinárodní ochranu preferovali. Z údajů Ministerstva vnitra, je také zřejmé, že více než polovinu žadatelů tvoří osoby z evropských zemí, ti tvoří zhruba 56 %, žadatelé z asijského kontinentu tvoří 29,3 %, a na posledním místě jsou žadatelé z afrických zemí, kde se bavíme o 7,5 %.²⁶

V následujícím grafu, jsou ukázané počty udělených azylů v letech 1997-2014.

Obrázek 5 - Počty udělených azylů

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/czso/azylanti>

3.4 Postavení migrantů ze třetích zemí (země mimo EU), a ze zemí EU

3.4.1 Členění cizinců

Od roku 2004, tedy od vstupu České republiky do Evropské unie, představují občané EU zvláštní kategorii cizinců na našem území. Tuto kategorii spravuje zákon č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců.

Obecně to znamená, že občané EU, a jejich rodinní příslušníci mají podstatně jiné, a zároveň lepší postavení než cizinci ze třetích zemí. Za občany Evropské unie se považují

²⁶ Azyl. *Mvcr.cz* [online]. 2015 [cit. 2017-01-21]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/azyl-migrace-a-integrace-azyl.aspx>

všichni ti, kteří jsou občany jednoho z 28 členských států, ale také občané Islandu, Lichtenštejnska, Norska a Švýcarska.

Občané třetích zemí, jsou potom ti, kteří nejsou občany Evropské unie, a zároveň to nejsou občané Norska, Švýcarska, Islandu a Lichtenštejnska.²⁷

3.4.2 Zdravotní pojištění cizinců z EU

Občanům Evropské unie stačí vlastnit Evropský průkaz zdravotního pojištění, jinak také označován jako EHIC (European health insurance card). Tento doklad značně ulehčí přístup k zdravotní péči, jež bude poskytnuta v souladu s právními předpisy hostitelského státu (např. v některých zemích vám bude poskytnuta zdravotní péče bezplatně, jinde stanovena spoluúčast pacienta apod.). Evropský průkaz zdravotního pojištění vystavují veřejné zdravotní pojišťovny, a tak je možné ho v zahraničí využít také pouze ve veřejném zdravotnictví.²⁸

Nárok na české veřejné zdravotní pojištění mají poté ti občané, ze zemí Evropské unie, kteří splňují tyto podmínky:

- 1) Mají trvalý pobyt na území České republiky.
- 2) Na území České republiky nemají trvalý pobyt, ale jsou zaměstnání u zaměstnavatele, který má sídlo na území ČR.
- 3) Podléhají předpisům ČR na základě nařízení EU (například osoby výdělečně činné).²⁹

3.4.3 Zdravotní pojištění u cizinců ze třetích zemí

3.4.3.1 Zdravotní pojištění cizinců ze států mimo EU s trvalým pobytem

Jelikož v České republice musí být ze zákona pojištěna každá osoba s trvalým pobytem na našem území, vztahuje se tato povinnost i na cizince ze třetích zemí, a tak se

²⁷ *Státní občanství* [online]. 2014 [cit. 2017-01-21]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/udeleni-statniho-obcanstvi-ceske-republiky.aspx>

²⁸ Zdravotní pojištění cizinců. *Www.infocizinci.cz* [online]. [cit. 2017-03-11]. Dostupné z: <http://infocizinci.cz/zdravotni-pojisteni-cizincu/>

²⁹ Zdravotní pojištění cizinců. *Www.infocizinci.cz* [online]. [cit. 2017-03-11]. Dostupné z: <http://infocizinci.cz/zdravotni-pojisteni-cizincu/>

stávají účastníky veřejného zdravotního pojištění. Po nabytí trvalého pobytu, se musí přihlásit u jedné z veřejných zdravotních pojišťoven, a pokud tak neučiní oni sami, jsou automaticky registrováni u Všeobecné zdravotní pojišťovny.³⁰

3.4.3.2 Cizinci bez trvalého pobytu v ČR

Cizinci, kteří nemají trvalý pobyt v České republice, nemají nárok na veřejné zdravotní pojištění, pokud nejsou účastníci nemocenského pojištění jako zaměstnanci, v takovém případě by totiž byl dotyčný účastníkem veřejného zdravotního pojištění.

*„Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění, ukládá cizinci povinnost prokázat se pojištěním kryjícím náklady na zdravotní péči“*³¹ Z toho vychází, že po těchto cizincích je poté vyžadováno zdravotní pojištění komerční, pro krytí léčebných výloh. Toto zdravotní pojištění se od veřejného principiálně liší.

3.4.3.2.1 Dlouhodobý pobyt

Cizinec může na našem území pobývat buď na dlouhodobé vízum, anebo na dlouhodobé povolení k pobytu. V tomto případě, pokud je zde cizinec za jiným účelem než za zaměstnáním, musí být pojištěn u komerční pojišťovny.³²

3.4.3.2.2 Krátkodobý pobyt

Za takové situace musí mít cizinec sjednáno cestovní zdravotní pojištění. *„Cestovní zdravotní pojištění může být sjednáno u pojišťovny oprávněné provozovat toto pojištění na území České republiky, u pojišťovny, která je oprávněná takové pojištění provozovat v ostatních členských státech EU nebo ve státě, který je vázán Smlouvou o Evropském*

³⁰ Zdravotní pojištění. *Www.migrace.com* [online]. [cit. 2017-03-11]. Dostupné z: <http://www.migrace.com/cs/poradna/informace-pro-cizince/cizinci-ze-zemi-mimo-eu/zdravotni-pojisteni-3>

³¹ *Cestovní zdravotní pojištění* [online]. 2012 [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/obsah/cestovni-zdravotni-pojisteni_2633_22.html

³² Zdravotní pojištění. *Www.migrace.com* [online]. [cit. 2017-03-11]. Dostupné z: <http://www.migrace.com/cs/poradna/informace-pro-cizince/cizinci-ze-zemi-mimo-eu/zdravotni-pojisteni-3>

*hospodářském prostoru, nebo ve státě, jehož cestovní doklad cizinec vlastní, popřípadě v jiném státě, ve kterém má cizinec povolen pobyt.*³³

Když cizinec cestovní pojištění uzavře v zahraničí, při kontrole se musí prokázat: dokladem o tomto pojištění, úředně ověřenými překlady pojistné smlouvy a všeobecných pojistných podmínek do českého jazyka, a také dokladem o zaplacení tohoto pojistného. Pojistné musí být uhrazeno na celé trvání cizincova pobytu v České republice.³⁴

3.5 Komerční pojišťovny v ČR

Komerční pojišťovny v České republice jsou ryze soukromého rázu. Ovšem v případě cizinců je to spojeno s veřejnoprávní povinností si toto pojištění zajistit. Je to jedna z podmínek pobytu cizinců na našem území. S tím souvisí i to, že tito cizinci u sebe neustále musí mít doklad o svém pojištění, který si kdykoli může vyžádat cizinecká policie.

Komerční pojištění cizincům, nabízí hned několik pojišťoven a jsou to například: VZP a.s. jakožto dceřiná společnost Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR, dále je to Uniqua pojišťovna a.s., Ergo pojišťovna a.s., Slavia pojišťovna a.s., Maxima pojišťovna a.s., a také belgická společnost Inter Partner Assistance S.A., neboli AXA.

Tyto pojišťovny mají na pojištění cizinců monopol, tzn. že například i občan Kanady, který má sjednané dobré soukromé pojištění, které se vztahuje na pobyt v ČR si vedle něj musí paralelně sjednat, a koupit pojistku českou, a to dle § 180j odst. 5 zákona o pobytu cizinců.³⁵

Komerční pojišťovna jako taková odpovídá právní formě akciové společnosti. Tyto pojišťovny nabízí poměrně široké množství pojistných smluv. Jejich podnikání

³³ *Cestovní zdravotní pojištění* [online]. 2012,, 1 [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/viza_a_konzularni_informace/vizove_informace/cestovni_zdravotni_pojisteni.html

³⁴ Zdravotní pojištění. *Www.migrace.com* [online]. [cit. 2017-03-11]. Dostupné z: <http://www.migrace.com/cs/poradna/informace-pro-cizince/cizinci-ze-zemi-mimo-eu/zdravotni-pojisteni-3>

³⁵ NEČAS, Svatopluk. *Podnikání komerční pojišťovny, jeho rizika a regulace* [online]. 2017 [cit. 2017-01-22]. Dostupné z: https://dspace.vutbr.cz/bitstream/handle/11012/35186/19_04.pdf?sequence=1

se netýká pouze zdravotního pojištění cizinců, ale jedná se o pojistné smlouvy v rámci životního, i neživotního pojištění.³⁶

Komerční pojišťovny ovšem plní i funkci stabilizátoru, jak ekonomické úrovně podniků, tak životní úrovně v rámci obyvatelstva. Na tyto pojišťovny se dá tedy nahlížet i jako na pomocníka v nouzi, a ne pouze jako na subjekt maximalizující svůj zisk.³⁷

3.5.1 Ekonomická stránka komerčního zdravotního pojištění cizinců

I přes omezená data, která se z této oblasti dostávají lze soudit, že komerční zdravotní pojištění cizinců, je v dnešní době takový produkt, který vykazuje zřejmý zisk. Dokladem této ziskovosti může být například prosperující PVZP a.s., jakožto dceřiná společnost veřejnoprávní zdravotní pojišťovny neboli VZP. Svědčí o tom i fakt, že PVZP měla při svém založení v roce 2004 základní kapitál ve výši 60 000 000 Kč, který byl získán z provozování právě soukromého pojištění a nikoli z prostředků pojištění veřejného, což vyplývá z výroční zprávy PVZP.³⁸

3.6 Marketing komerčních pojišťoven

3.6.1 Marketing

Marketing jako takový, je moderní pojem, který má velké množství definic. Zajímavou definici marketingu podává například Philip Kotler: „*Marketing je společenský a řídicí proces, kterým jednotlivci a skupiny získávají to, co potřebují a požadují, prostřednictvím tvorby, nabídky a směny hodnotných výrobků s ostatními.*“³⁹

³⁶ DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. EKOPRESS, 2009. ISBN 978-80-86929-51-4.

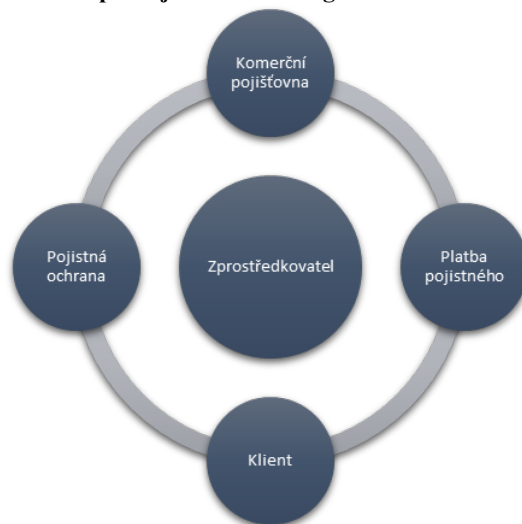
³⁷ NEČAS, Svatopluk. *Podnikání komerční pojišťovny, jeho rizika a regulace* [online]. 2014 [cit. 2017-01-22]. Dostupné z: https://dspace.vutbr.cz/bitstream/handle/11012/35186/19_04.pdf?sequence=1

³⁸ Výroční zpráva PVZP, 2004

³⁹ *Definice marketingu* [online]. 2014,, 1 [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: http://marketing.topsid.com/index.php?war=definice_marketingu

Schéma jednoduchého prodejního marketingu může vypadat například takto:

Obrázek 6 - Schéma jednoduchého prodejního marketingu

Zdroj: *Vlastní grafická úprava*

Marketing je tedy činnost, kterou provozují všechny komerční pojišťovny. Jedním z důvodů, proč každá komerční pojišťovna musí mít marketing na dobré úrovni je fakt, že pokud informace o jejich produktech nebudou poskytovat a šířit, nikdo se to nedozví, a jejich produkty se tím pádem ani neprodají.

3.6.2 Marketing služeb

Službě jako takové většinou přisuzujeme čtyři základní vlastnosti, a těmi jsou: nehmatatelnost, pomíjivost, nedělitelnost a proměnlivost. A právě v posledních letech roste jak objem, tak význam služeb, a je to i díky tomu, že služby zasahují do celého společenského procesu. Podílem služeb na HDP, nezaměstnanosti, či spotřebě domácností můžeme zjistit rozvinutost jednotlivých zemí. Právě podíl sektoru služeb, se podílí na ekonomice ve vyspělých zemích z celých 60 %.⁴⁰

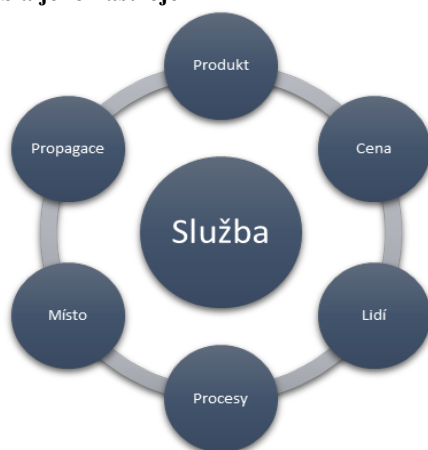
Komerční pojišťovny nahlíží na svůj produkt jako na službu, je totiž jednoznačné, že neprodávají uchopitelné výrobky. Tyto pojišťovny tedy nabízí takové pojištění, které by nás mělo ochránit před možnými riziky, ovšem tato rizika ani nemusejí nastat. Marketingová oddělení jednotlivých komerčních pojišťoven se tím pádem musí snažit

⁴⁰ Marketing služeb. *Ipodnikatel.cz* [online]. 2015 [cit. 2017-01-22]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Strategie-podnikani/marketing-sluzeb.htm>

prodat něco, co se v zásadě v budoucnu nemusí nikdy využít. Z tohoto vyplývá, že komerční pojišťovny musí přesvědčit své potenciální zákazníky, aby si za nemalé finanční prostředky koupili pojistný produkt, o kterém ale budou doufat, že ho nikdy nevyužijí. Je proto logické, že se pojišťovny snaží neustále vyvolávat potřebu pojistné ochrany pro své klienty.⁴¹

Následující graf zachycuje marketing služeb a jeho nástroje.

Obrázek 7 - Marketing služeb a jeho nástroje

Zdroj: *Vlastní grafická úprava*

3.6.3 Specifika marketingu v pojišťovnictví

Hlavními specifiky marketingu v pojišťovnictví je nemateriální povaha produktu a spojitost s lidmi. Nemateriální povaha pojištění je dána tím, že si potenciální klienti produkt nemohou vyzkoušet, osahat, či ochutnat před jeho koupí, jako je to u jiných produktů. Marketing usiluje o to s tímto bojovat, a snaží se dávat těmto službám jakýsi prvek materiálnosti. Těmito prvky může být například zařízení kanceláře, což souvisí s působením na klienta, který by se měl cítit pohodlně, také to mohou být propagační letáky, či jiné propagační materiály. Velkou roli při vytváření materiálnosti hraje smlouva jako taková, smlouva je totiž do určité míry potvrzením a zhmotněním dané služby. Do marketingu spadají také drobné dárky, či slevy na další pojistné produkty, které klienty obdrží při uzavření smlouvy.

⁴¹ Marketing služeb. *Ipodnikatel.cz* [online]. 2015 [cit. 2017-01-22]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Strategie-podnikani/marketing-sluzeb.htm>

Dalším specifikem odlišující marketing komerčních pojišťoven od jiných typů marketingu je spojitost s lidmi. Pojistný produkt by měl nabízet pouze člověk, který je kvalifikovaný a prověřený, který je dobře informovaný, a v neposlední řadě ten, který se chová profesionálně. Je nutné si uvědomit, že poskytovatel služby do jisté míry tvoří součást té samotné služby, a zákazník tak může vnímat poskytovatele, i službu jako jeden celek.⁴²

Jak je zmíněno výše, kupující si nemůže pojistný produkt vyzkoušet předem, pojišťovny musí klást velký důraz na kvalitu svých zaměstnanců. Velkou roli zde totiž hraje i jakýsi klientský servis kdy má zákazník právo na konzultaci a poradenství. V dnešní době ovšem část klientského servisu ze zaměstnanců přechází na webové stránky a různé internetové služby, které jsou poskytované danou pojišťovnou.

⁴² MERŠMÍD, Jaroslav. *Marketing v pojišťovnictví*. Professional publishing, 2016. ISBN 9788074311581.

4 Vlastní práce

V této části práce bude zhodnocen, a porovnán systém zdravotního komerčního pojištění pro cizince v České republice. Pomocí komparace bude umožněno zjistit, která varianta by mohla být ta nejlepší. Dále se tato část zabývá problémy spojenými s komerčním zdravotním pojišťováním cizinců ze třetích zemí. Na závěr budou poskytnuty možné návrhy na zlepšení této situace.

4.1 Srovnání komerčního zdravotního pojištění pro cizince v ČR

Cizinci, kteří jsou odkázáni na komerční zdravotní pojištění mají dvě možnosti, jak se pojistit. Buď si mohou sjednat pojištění pro nutnou a neodkladnou zdravotní péči, nebo pro komplexní zdravotní péči (viz kapitola 3.3.2.1 a 3.3.2.2.). Na našem území toto pojištění nabízí šest zdravotních komerčních pojišťoven. Danými pojišťovny jsou: pojišťovna Slavia, AXA, ERGO, MAXIMA, UNIQA a PVZP. Tyto pojišťovny nabízí buď základní podobu zdravotního pojištění, nebo rozšířenou.

Klienti si mohou zvolit také samostatné produkty na vyšší úrovni.

Co se týká neodkladné péče, ta slouží především při vážných zdravotních stavech, které by mohly daného klienta komerční pojišťovny ohrozit na životě. Může se jednat například o úraz, vznik akutního onemocnění, akutní zhoršení zdravotního stavu, nebo porod.

V následující tabulce, můžeme vidět limity pojistného pro jeden pojistný úraz, a také celkovou cenu pojištění. Limity jsou uvedeny pro případy zdravotní péče a repatriace, zubního ošetření, a ambulantně předepsaných léků. PVZP na rozdíl od ostatních pěti pojišťoven udává limit na zdravotní péči a repatriaci v korunách, ovšem v celkovém součtu mají všechny pojišťovny tento limit stejně vysoký. Co se týče limitu pro zubní ošetření, ten je u třech pojišťoven totožný. Nejvyšší je u pojišťovny ERGO, kde dosahuje až hodnoty 6000 Kč, naproti tomu nejnižší je u pojišťovny Slavia, kde je jeho hodnota poloviční. Léky, které jsou ambulantně předepsané proplácí pouze Slavia, UNIQA a PVZP.

Nutnou neodkladnou péči, nejlevněji poskytuje pojišťovna Maxima, nejdražší pojištění potom nabízí Slavia. Ostatní tři pojišťovny mají ceny ročního pojistného na podobné úrovni. Pojišťovna ERGO bohužel nemá veřejně k dispozici ceník ročního zdravotního pojištění pro cizince, ten poskytuje pouze po zpracování osobních údajů, daného klienta.

Tabulka 1 - Limity pojistného

Pojišťovna	Cena pojištění za rok (Kč)	Limit pojistného plnění na 1 PÚ – zdravotní péče a repatriace	Limit pojistného plnění na 1 PÚ – zubní ošetření (Kč)	Limit pojistného plnění na 1 PÚ – ambulantně předepsané léky (Kč)
AXA Assistance	4800	60 000 EUR	5000	–
ERGO pojišťovna		60 000 EUR	6000	ne
Maxima pojišťovna	4600	60 000 EUR	5000	–
Pojišťovna VZP	4833	1 700 000 Kč	5000	5000
Slavia pojišťovna	5200	60 000 EUR	3000	3000
UNIQA pojišťovna	4800	60 000 EUR	5000	5000

Zdroj: *Vlastní grafická úprava*

Druhým typem komerčního pojištění pro cizince je komplexní zdravotní pojištění. Toto pojištění již poskytuje větší soubor služeb. Můžeme do určité míry přirovnat k veřejnému zdravotnímu pojištění, ovšem s poměrně velkým počtem výluk. Toto pojištění je vhodné především pro ty cizince, kteří chtějí na našem území pobývat déle než 90 dnů. V následující tabulce můžeme vidět různé formy komplexního zdravotního pojištění. Toto pojištění nabízejí stejné pojišťovny jako pojištění nutné a neodkladné péče. Můžeme porovnávat 6 produktů jako v minulém případě.

Tabulka 2 - Limity pojistného

Pojišťovna	Cena pojištění za rok (Kč)	Limit pojistného plnění na 1 PÚ – zdravotní péče a repatriace	Limit pojistného plnění na 1 PÚ – zubní ošetření (Kč)	Limit pojistného plnění na 1 PÚ – ambulantně předepsané léky (Kč)
AXA Assistance	7700	60 000 EUR	5000	-
ERGO pojišťovna	7548	80 000 EUR	-	-
Maxima pojišťovna	9000	60 000 EUR	5000	-
Pojišťovna VZP	11 550 *	1 700 000 Kč*	5000*	5000*
Slavia pojišťovna	4800	75 000 EUR	5000	5000
UNIQA pojišťovna	5546	75 000 EUR	5000	5000

Zdroj: *Vlastní grafická úprava*

Ceny pojištění v tabulce jsou uvedeny pro dospělého člověka. Některé komerční pojišťovny dále rozlišují, dítě, studenta, osobu starší 45 let jako je to u PVZP. Ceny se podle tohoto rozdělení poté mohou ještě hýbat nahoru, nebo dolů. Také je nutno říci, že pojišťovna VZP, a.s. dne 15.9. 2016 nahradila její produkt komplexní pojištění pro cizince produktem s názvem: Komplexní zdravotní pojištění cizinců plus. Toto pojištění poskytuje úhradu nákladů vynaložených za zdravotní péči v rozsahu obdobném veřejnému zdravotnímu pojištění. Pojištění obsahuje řadu nadstandartních služeb, ovšem se sjednanými limity a výlukami.⁴³

⁴³ Pojišťovna VZP, a.s. *Www.pvzp.cz* [online]. 2016 [cit. 2017-01-28]. Dostupné z: <https://www.pvzp.cz/cs/produkty/zdravotni-pojisteni-cizincu/komplexni-zdravotnipojisteni-cizincu/>

Z tabulky si můžeme všimnout, že limit pojistného plnění se u některých pojišťoven liší. Například AXA a pojišťovna Maxima mají limit stanovený pouze na spodní hranici 60 000 EUR, která je zákonem daná.

U komplexního pojištění se také můžete například pojistit i pro případ zranění při nebezpečných, nebo profesionálních sportech, ovšem toto připojištění nabízí pouze Slavia, PVZP a UNIQA. Dalšími částmi pojištění komplexní zdravotní péče je například krytí nákladů spojených s těhotenstvím, porodem a porodní péčí, ovšem tato oblast je poměrně problematická, jelikož všechny pojišťovny kromě MAXIMY, v těchto případech aplikují „čekací dobu“. Čekací doba je takové časové rozmezí, kdy komerční pojišťovna nemusí,

a nemá povinnost poskytnout pojistná plnění z událostí, která v tomto časovém úseku vzniknou. Většina pojišťoven má čekací dobu spojenou s těhotenstvím vymezenou na délku, tři měsíců, s porodem potom 8 měsíců. V praxi to znamená, že pokud klientka komerční pojišťovny otěhotní dříve než za 3 měsíce od začátku pojištění, její pojištění ji péči související s těhotenstvím nepokryje. Stejně tak pokud klientka porodí dříve než za 8 měsíců od začátku pojištění, pojišťovna neuhradí ani porod.⁴⁴ Maxima je jediná pojišťovna kryjící tyto vzniklé náklady bez čekacích lhůt. U ostatních pojišťoven si pro tento případ musíme sjednat speciální produkt.

Následující tabulka ukazuje přehled těchto produktů.

Tabulka 3 - Speciální produkty komerčního pojištění

Pojišťovna	Název produktu	Limit péče o novorozence	Roční výše pojistného v Kč
Slavia	Máma a miminko	300 000	74 400
AXA	MATKA	300 000	94 770
ERGO	Welcome baby	neznámo	63 000
UNIQA	Komplex 2	75 000	108 000
PVZP	Novorozenec	3 000 000	54 000

Zdroj: *Vlastní grafická úprava*

⁴⁴ Všeobecné pojistné podmínky pro cestovní zdravotní pojištění cizinců. Slavia pojišťovna a.s. [online]. 2015 [cit. 2017-01-20]. Dostupné z: http://www.slavia-pojistovna.cz/files/upload/VPP_KZPC_2013_NEW_fin.pdf.

4.1.1 Rozšířené varianty komplexního pojištění

Komerční pojišťovny k základnímu typu komplexního pojištění zdravotní péče, nabízejí také další varianty tohoto produktu. Především se jedná o produkty s navýšením limitů pro krytí těchto pojistných událostí. Některé rozšířené varianty komplexního pojištění mohou navíc obsahovat například pojištění v případě nebezpečných sportů, nebo těhotenství. V současné době rozšířené pojištění nabízí PVZP, UNIQA a ERGO.

4.1.2 Výluky z pojištění

Největším problémem komerčního zdravotního pojištění jsou rozsáhlé výluky z pojistného plnění. Většina komerčních pojišťoven má v podmínkách podobné výluky z pojištění. Tabulka č. 4. ukazuje přehled situací, které mohou při výlukách nastat.

Tabulka 4 - Výluky z pojistného plnění

ošetření onemocnění či úrazů, které existovaly před uzavřením pojistné smlouvy
ošetření onemocnění či úrazů, jejichž příčina nebo příznaky nastaly před uzavřením pojistné smlouvy nebo během čekací doby
fyzikální a koupelová léčba, orgánové transplantace, léčení hemofilie či inzulinoterapie
vyšetření a léčení hepatitid od stanovení diagnózy, lázeňská péče nebo léčení
vyšetření a léčení nakažlivých pohlavních chorob včetně infekce HIV/AIDS mimo stanovenou diagnózu
vyšetření a léčení vrozených vývojových vad od stanovení diagnózy
léčení závislostí, spolu se všemi komplikacemi a souvisejícími diagnózy

Zdroj: *Vlastní grafická úprava*

AXA, ERGO a UNIQA dále ve svých podmínkách také popisují osoby, které jsou nepojistitelné. V podmínkách těchto pojišťoven se za nepojistitelné osoby většinou považují:

- lidé s těžkými nervovými poruchami (Do této kategorie onemocnění spadá například: roztroušená skleróza, Morbus Parkinson, amyotrofická laterální skleróza, stav po mrtvici s omezením pohybové schopnosti, epilepsie a mnoho dalších.)
- osoby s duševními nemocemi (Do této kategorie spadají nemoci jako je: maniodepresivní psychózy, psychoorganický syndrom, schizofrenní a paranoidní poruchy, Downův syndrom, Morbus Alzheimer a jiné formy demence, autismus,)
- osoby s postižením jako je slepota, hluchota, závislost na drogách, či alkoholu
- lidé s diagnózou HIV, AIDS, rakovinou, zhoubným nádorem, cirhózou jater, onemocněním ledvin, či TBC.

Toto ale není celkový výčet výluk z komerčního zdravotního pojištění.⁴⁵ Výluky se u jednotlivých komerčních pojišťoven liší, avšak v celkovém závěru jsou si velmi podobné. Tyto omezení mají pojišťovny ve svých podmínkách z jednoduchého důvodu, a to, co nejvíce ušetřit za výdaje na pojistném plnění. Předpokládá se totiž, že osoby s tak závažnými chorobami uvedenými výše, budou mít náklady na zdravotní péči značně vyšší než zdravý jedinec.

4.1.3 Smluvní zařízení komerčních pojišťoven

Komerční pojišťovny se nejvíce liší v počtech smluvních zařízení, což jsou zdravotnická centra, kde cizinci mohou čerpat zdravotní péči, v takových cenách, na které jsou pojištěni.

⁴⁵ Komplexní zdravotní pojištění cizinců. Axa Assistance [online]. 2015 [cit. 2017-01-27]. Dostupné z: <https://www.axa-assistance-insurance.eu/cs/ArrangeInsurance.aspx?type=INK>.

Všeobecné pojistné podmínky pro zdravotní pojištění cizinců. ERGO pojišťovna [online]. 2013 [cit. 2017-01-27]. Dostupné z:

http://www.allpojisteni.cz/images/vseobecne_pojistne_podminky_zdravotni_pojisteni_cizincu_victoria.pdf. Všeobecné pojistné podmínky pro zdravotní pojištění cizinců. UNIQA pojišťovna [online]. 2014 [cit. 2017-01-27]. Dostupné z: <http://www.all-pojisteni.cz/images/vseobecne-pojistne-podminky-uniqa.pdf>.

Počty těchto zařízení ukazuje následující tabulka.

Tabulka 5 - Počty smluvních zařízení komerčních pojišťoven

Pojišťovna	Slavia	AXA	ERGO	MAXIMA	UNIQA	PVZP
Smluvní zařízení	72	28	53	42	36	více než 4500

Zdroj: *Vlastní grafická úprava*

PVZP má takovýto rozsah díky své mateřské společnosti VZP ČR. Některé z ostatních pojišťoven však nemají pokryta ani všechna okresní města v České republice.

4.1.4 Ceny komerčního zdravotního pojištění

Protože komerční zdravotní pojištění je pro některé cizince pouze nutnost, aby splnili zákonnou podmínku je rozhodujícím kritériem při jeho výběru právě cena. V tabulce číslo 6 jsou uvedeny ceny komplexního pojištění v základním rozsahu podle věku klientů u jednotlivých pojišťoven.

Z tabulky je zřejmé že děti a osoby v důchodovém věku platí na pojistném o značnou částku víc než lidé v produktivním věku. Pojišťovna UNIQA a SLAVIA dokonce ani nepojistí osoby starší 70 let.

Tabulka 6 - Ceny komplexního pojištění v základním rozsahu dle věku pojištěnce

Věk	Slavia	AXA	ERGO	MAXIMA	UNIQA	PVZP
0-5	14 400	10 200	N/A	18 000	12 780	19 200
6-14	7 500	7 700	N/A	6 800	6 816	15 100
15-44	7 500	7 700	7 560	6 800	6 816	14 200
45-54	7 500	7 700	7 560	6 800	6 816	15 700
55-59	7 500	7 700	7 560	6 800	12 780	15 700
60-64	45 000	54 000	7 560	36 000	25 560	28 042
65-69	57 600	54 000	7 560	36 000	38 340	31 200
70-74	72 000	120 000	45 000	36 000	nepojišťuje	49 200

Zdroj: *Vlastní grafická úprava*

4.1.5 Zájmy komerčních pojišťoven

Jak je z výše uvedeného zřejmé, produkty poskytující zdravotní péči migrantů jsou ziskové, což si pojišťovny uvědomují, a tak tento produkt stojí na předních příčkách jejich zájmu. Pro názorný příklad si můžeme uvést, že dle portálu IDNES.cz, bylo v roce 2014 ošetřeno 97 000 cizinců a to za 724 miliónů korun a třetím nejčastějším způsobem platby za tuto zdravotní péči, bylo právě komerční pojištění. Díky komerčnímu pojištění bylo zapláceno 142 miliónů korun za 21 396 cizinců.⁴⁶ Z těchto dat vyplývá, že zdravotní pojištění cizinců funguje opravdu dobře. Legislativní změny v této oblasti jsou často přijaty, díky podnětům právě komerčních pojišťoven. K tomuto se vyjadřuje Mgr. Pavel Čížinský z multikulturního centra v Praze: *„Zájem na přijetí kvalitní právní úpravy zdravotního pojištění cizinců, která by byla v zájmu zdravotnictví, veřejných rozpočtů i samotných migrantů, totiž již v minulosti opakovaně převážil lobbying a zájmy komerčních pojišťoven.“*⁴⁷

4.2 Komerční zdravotní pojištění z pohledu účastníků

Problematiku jakéhokoli rázu, vždy nejlépe pochopíme, pokud se na ní zkusíme podívat očima, těch, kteří jsou v ní nejvíce zaangażovaní.

Jak je zřejmé z mnoha publikací, internetových článků nebo dokonce z krátkého dokumentárního filmu, který nese jméno *Obchodníci se zdravím*⁴⁸, systém tohoto zdravotního pojišťování není pro cizince příliš vyhovující. Mezi nejvíce problematické oblasti patří především cena a platební podmínky, rozsah krytí, výluky z pojištění (viz kapitola 4.1.2), dále případná nepojistitelnost osob, také rozdíl mezi příjmy cizinců a jejich výdaji za zdravotní péči, roli hraje samozřejmě i nízký počet smluvních zařízení, nebo zbytečně velká administrativní náročnost, která je spojena s vyřizováním pojistné

⁴⁶ KAREŠ, Robert. Jak pojištění cizinců minulý rok fungovalo a kdo ho kritizoval? IDNES.cz. 2015, (14.78). Dostupné také z: <http://robertkares.blog.idnes.cz/c/469627/jak-pojisteni-cizincu-minuly-rok-fungovalo-a-kdoho-kritizoval.html>.

⁴⁷ Vyhraje opět lobbying komerčních pojišťoven?. Společně k rozmanitosti [online]. 2014 [cit. 2017-01-27]. Dostupné z: <http://spolecnekrozmanitosti.cz/vystupy/vyhraje-opet-lobbying-komercnich-pojistoven/>.

⁴⁸ *Obchodníci se zdravím*. Youtube.com [online]. 2012 [cit. 2017-01-29]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=VV08-syRtCA&t=288s>

události.⁴⁹ Také je důležitý fakt, že klient musí uhradit pojistné v celé výši již před počátkem pojistné smlouvy, což může být pro mnohé zásadní problém, kdy najednou nemohou na místě vydat takový obnos peněz. Ve srovnání s veřejným zdravotním pojištěním mohou klienti komerčního zdravotního pojištění spatřovat další řadu nevýhod, jako je například neošetření onemocnění, či úrazu, které existovaly již před uzavřením smlouvy, nebo, že na rozdíl od veřejného zdravotnictví jsou znevýhodňováni na základě jejich věku. Dalším faktorem je také to, že spektrum úkonů hrazených veřejným zdravotnictvím je většinou vždy širší než u komerčního pojištění.

Nevýhodou takto nastaveného systému je pro některé cizince i fakt, že jejich děti, jsou též odkázány na komerční zdravotní pojištění. Tento fakt, omezení přístupu dětí migrantů, k veřejnému zdravotnictví byl již několikrát kritizován i Výborem pro práva dítěte OSN, Českým Helsinským výborem, nebo Veřejným ochráncem práv ČR.⁵⁰

4.2.1 Konkrétní případy problémů nastávajících při komerčním pojištění

Jak už bylo uvedeno, nejnešťastnějšími případy komerčního zdravotního pojištění cizinců jsou právě případy novorozenců, kteří se narodí s nějakými zdravotními problémy. A právě takové dítě komerční pojišťovny díky svým výlukám z pojištění nepojistí. Na hlavy rodin takto postižených dětí, potom mohou spadnout poměrně velké dluhy vůči nemocničním zařízením. Jako příklad můžeme uvést holčičky jménem Anastazie a Viktorie, jejichž případ byl otisknut i v zahraničním tisku. Tyto holčičky se staly dlužnicími již od narození. Jedním z dalších případů odrážejících problematiku komerčního zdravotního pojištění může být případ malého Jarouška, který se narodil nedonošený, a byl ihned po narození umístěn do inkubátoru. Jeho stav vyžadoval nákladnou zdravotní péči, ovšem PVZP, a.s. s ním odmítla uzavřít pojistnou smlouvu. Rodině tak vzrůstal dluh, který dosáhl hranice miliónu korun. Dalším příkladem je situace Zulfiyi z Uzbekistánu,

⁴⁹ Analýza komerčního zdravotního pojištění cizinců. HNILICOVÁ, Helena, Pavel ČIŽINSKÝ, Libor STUDENÝ a Jan JURÁNEK. Nadace Open Society Fund [online]. 2012 [cit. 2017-01-29]. Dostupné z: http://www.konsorciemnno.cz/dokumenty/analyza_komerčního_zdravotního_pojisteni_pro_vybor171012_201210180815049.

⁵⁰ Zahraniční a domácí kritiky státních institucí v ČR za stav zdravotního pojištění cizinců. Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty v ČR [online]. 2014 [cit. 2017-01-29]. Dostupné z: <http://www.konsorciem-nno.cz/zahranicni-a-domaci-kritiky-cr-za-stav-zdravotního-pojisteni-cizincu.html>.

kteřá je také pojištěna u jedné z komerčních pojišťoven. Zulfiya má zkušenosti s tím, že mnohdy většina personálu zdravotnických zařízení, není ani obeznámena s tím, co to komerční zdravotní pojištění je a jak s takovým pojištěncem poté nakládat. Ochgerel z Gruzie vypověděla, že většina sestřiček po vyžádání kartičky pojišťovny ani neví, co je to komerční pojišťovna a neví, co vše to to pojištění obsahuje. Pocit Ochgerel je takový, že se v našem systému zdravotnictví cítí poněkud odstrčeně, jelikož v nemocnici nejdříve řeší její kartičku pojišťovny, zjišťují informace kolem ní, a volají na různá místa, zda vůbec Ochgerel mohou ošetřit.⁵¹ Jedna z dalších nepříjemných situací, která může nastat v souvislosti s komerčním pojištěním je případ pana N., živnostníka z Ukrajiny, který měl sjednané zdravotní pojištění pro případ nutné a neodkladné péče. Pánovi N. se udělalo špatně, a tak se dostavil na vyšetření, lékař shledal, že nejde o nic vážného, ovšem vylekaný pán N., si pro své dobré svědomí sjednal raději komplexní pojištění. Po čase se ale ukázalo, že se lékař spletl.

Pánovi N. byla diagnostikována rakovina, a musel být hospitalizován, ovšem pojišťovna tuto nastalou pojistnou událost odmítla zaplatit, jelikož pán N. měl již zdravotní problémy před sjednáním smlouvy o komplexním pojištění.

Aleksandra z Ruska popsala její zkušenost s komerčním pojištěním také, poměrně negativně. Aleksandra je z Prahy a má zkušenosti s tím, že v případě nemoci jí pojišťovna pošle do nemocnice Motol, kde většinou neměla problém. Bohužel nastala situace, kdy měla Aleksandra velmi vysoké teploty a potřebovala se dostat ke zdravotní péči. V tu chvíli jí, ale pojišťovna po telefonu sdělila, že jí v nemocnici Motol momentálně ošetřit nemohou. Poprosili ji tedy, aby se dostavila do jiné nemocnice, kde má péči uhradit sama hotově, a peníze jí budou poté zaslány na účet. Bohužel ve většině zdravotnických zařízení Aleksandru odmítli vyšetřit a důvodem bylo, že tato zařízení neměla smlouvu s danou komerční pojišťovnou, kde bylo komerční pojištění sjednáno. Nakonec Aleksandru ošetřili v soukromém zdravotnickém zařízení, kde zaplatila za 5minutovou konzultaci a předepsání receptu 900 Kč. Pojišťovna jí danou částku sice nakonec proplatila, ale na situaci, kdy Aleksandra musela chodit půl dne po Praze s vysokými teplotami, aby našla někoho, kdo je ochoten jí vyšetřit, prý nikdy nezapomene. Julia z Ruska popisuje, že mezi nejčastějšími problémy spojenými s tímto typem pojištění, jsou

⁵¹ Obchodníci se zdravím. *Youtube.com* [online]. 2012 [cit. 2017-01-29]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=VV08-syRtCA&t=288s>

situace spojené s nemožností si vybrat lékaře, jelikož mnoho ze zdravotnických zařízení nemá podepsané smlouvy s komerčními pojišťovnami. Co se týče hlavního města Prahy, většina cizinců je posílána do nemocnice Motol. Ovšem každá návštěva je téměř realizována u jiného doktora, což se může pojit s problémy. Julii tato situace nejvíce trápí na poli gynekologických vyšetření. Dalším respondentem byl pan Emanuel, který své zkušenosti s tímto pojišťováním popisuje také ve skrze problematicky. Jako příklad uvádí, velký nedostatek smluvních zařízení. Artyom z Kazachstánu v rozhovoru popisuje téměř to samé, jelikož nebydlí v Praze, velice se ho dotýká problém nedostatku smluvních zařízení. Kyrill z Ruska vidí největší problém v tom, že se daná smluvní částka pojistného platí na rok dopředu. Naopak Vladimír z Ukrajiny vykládá jeho zkušenost s komerčním pojištěním jako ve skrze kladnou. Vadim z Kazachstánu, který v České republice žije již 4 roky, popisuje jeho zkušenosti neutrálně, mnoho věcí mu nevyhovuje, ovšem v případě potřeby mu byla vždy potřebná péče poskytnuta. Ilia z Ukrajiny vypověděl, že jeho se nikdy problémy, který tento systém pojišťování skýtá, osobně nedotknuli, ovšem popisuje situaci maminky, která měla sjednané pouze pojištění pro neodkladnou péči, po sléze vážně onemocněla, a celou léčebnou kůru si musela hradit sama. Alina, která pochází také z Ukrajiny k této problematice poznamenala, že je značný problém s celkovou neinformovaností o zdravotním komerčním pojištění. Ona sama často neví, co jí pojišťovna může hradit a co ne, a s tím samým problémem se setkala i ze strany lékařů. Existuje také mnoho případů, kdy lidé, kteří si sjednají komerční pojištění, v průběhu jeho trvání vážně onemocní, ovšem jejich nemoc může patřit do některé z velkého množství výluk, které mají pojišťovny ve svých podmínkách, a tak i přesto že si migranti sjednají zdravotní pojištění, za které si řádně zaplatí, musí si následnou péči uhradit sami.⁵²

4.3 Perspektivy rozvoje zdravotního pojištění cizinců v ČR

Momentálně lze těžko říci, kam může zdravotní komerční pojištění cizinců v budoucnu směřovat. Avšak nejlepší možnou perspektivou vývoje přímo pro cizince ze třetích zemí, se zdá jejich začlenění do veřejného zdravotního systému, tak aby měli stejné podmínky jako ostatní obyvatelé České republiky, a aby se nemohlo stát, že je někdo

⁵² Patří cizinci do veřejného zdravotního pojištění? *Www.img.cas.cz* [online]. 2014 [cit. 2017-01-29]. Dostupné z: http://www.img.cas.cz/files/2014/10/Cizinsky-Patri_cizinci_do_veřejneho_zdravotního_pojisteni.pdf

nepojistí, či neošetří. Otázkou je, zda by toto začlenění bylo výhodné pro stát, ovšem s ohledem na ziskovost komerčních pojišťoven, můžeme pravděpodobně soudit, že efekt, který by z tohoto plynul pro veřejné zdravotnictví by byl buď spíše kladný, nebo neutrální. Tomuto závěru nasvědčuje i fakt, že z dostupných zdrojů je zřejmé že cizinci, kteří zde dlouhodobě legálně pobývají, jsou v produktivním věku, a jsou zde za účelem práce nebo studia. Ze statistik vyplývá, že tyto osoby čerpají zdravotní péči nejméně ze všech skupin obyvatelstva. Proto lze usuzovat, že částky vybrané na pojistném by buď nepřekročily pojistná plnění, nebo by se jim vyrovnali. Z provedených výzkumů víme, že například Ukrajinci, kteří tvoří 30 % migrantů, dlouhodobě pobývajících na našem území, využívají zdravotní péči daleko méně, než podobné skupiny českých zaměstnanců. Tomuto jevu se říká efekt zdravého migranta.⁵³

Dalším důvodem pro začlenění cizinců do veřejného zdravotního systému, je situace, kdy velká většina cizinců s dlouhodobým pobytem získá s velkou pravděpodobností později pobyt trvalý, a tudíž i nárok na veřejné zdravotní pojištění. V té době již budou, ale tito migranti starší, a s narůstajícím věkem je vyšší pravděpodobnost potřebné zdravotní péče. Z toho důvodu by bylo pro veřejné zdravotnictví ekonomicky daleko výhodnější zahrnutí cizinců do systému již daleko dříve. Toto začlenění by znamenalo výhodu také pro zdravotnická zařízení, která by dostala jistotu, že jimi poskytnutá zdravotní péče bude uhrazena, a to bez zbytečné administrativní náročnosti, nebo nejasných situací související s komerčním pojištěním.

Nejspíše by bylo vhodné uvažovat alespoň o zařazení výdělečně činných migrantů do veřejného zdravotního systému. V tomto případě by se jednalo především o živnostníky. (Ostatní výdělečně činní cizinci ze třetích zemí jsou většinou zaměstnání u českého zaměstnavatele, či zaměstnavatele mající sídlo v České republice, a tak tito cizinci automaticky spadají do systému veřejného zdravotního pojištění.) Tito živnostníci ze svého výdělku odvádí státu daně, a tak by v takovém případě měli mít nárok odvádět

⁵³ HNILICOVÁ, Helena, Karolína DOBIÁŠOVÁ, Pavel ČIŽINSKÝ, Libor STUDENÝ a Jan JURÁNEK. ANALÝZA KOMERČNÍHO ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ CIZINCŮ [online]. 2012 [cit. 2017-02-19].

pojistné do veřejného zdravotního pojištění, tím pádem být součástí veřejného zdravotnictví, a mít právo na hrazenou péči z veřejného zdravotního pojištění.

Další možností zlepšit zdravotní pojištění pro cizince ze třetích zemí, je například úprava legislativy, která by zamezila alespoň některým výlukám z pojištění u komerčních pojišťoven, nebo zákonem stanovila nutnost mít alespoň jedno smluvní zařízení v každém městě České republiky.

V případě, že by v budoucnosti k začlenění této skupiny migrantů do veřejného zdravotního systému nedošlo, a komerční zdravotní pojištění by pro ně bylo povinné i nadále ve stejné podobě, mělo by dojít alespoň k podstatně větší veřejnoprávní regulaci.⁵⁴

⁵⁴ HNILICOVÁ, Helena, Karolína DOBIÁŠOVÁ, Pavel ČIŽINSKÝ, Libor STUDENÝ a Jan JURÁNEK. *ANALÝZA KOMERČNÍHO ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ CIZINCŮ* [online]. 2012 [cit. 2017-02-19].

5 Zhodnocení výsledků a doporučení

Problematika komerčního zdravotního pojištění je dána, především velkým množstvím nevýhod plynoucím z tohoto systému pojišťování právě pro cizince ze třetích zemí. Tato situace je způsobena tím, že dnešní legislativní úprava nabízí jen vágní právní rámec, a bohužel se skoro nezabývá ochranou pojištěnce.

Minimální rozsah pojistného krytí je stanoven do výše 60 tisíc EUR, což je v souladu se směrnicemi Evropského společenství.

Mezi nedostatky tohoto systému patří například fakt, že i přesto že cizince ze třetí země uzavře smlouvu s komerční pojišťovnou o zdravotním pojištění, tak jak mu to zákon ukládá, péče mu není garantována. Dalšími zřejmými nedostatky jsou také výluky z pojištění, či limity pro plnění pojistných událostí. Tímto se komerční zdravotní produkty nejvíce odlišují od veřejného zdravotního pojištění. Právě díky širokému množství výluk z pojistného plnění, také často nastávají případy, kdy zdravotnickým zařízením vznikají pohledávky z neuhrazené zdravotní péče. Další nevýhodou tohoto druhu pojištění, která postihuje komerčně pojištěné osoby, je také cena, a způsob hrazení daného produktu. Zatímco u veřejného zdravotního pojištění se pojistná částka odvozuje na základě výše mzdy, komerční pojišťovny si výši pojistného stanovují sami. Co se týče platebních podmínek, problém pro daného cizince může nastat ve chvíli, kdy, si komerční pojištění sjedná, a je po něm vyžadováno, aby zaplatil celou částku ročního pojistného ještě před začátkem pojištění.

Všechny výše zmíněné problémy svědčí o tom, že pro osoby spadající do systému povinného komerčního zdravotního pojištění by bylo mnohem výhodnější, kdyby byly začleněny, do veřejného zdravotního pojištění. Ovšem tato změna, která by sebou nesla zvýhodnění pro tyto cizince, by také přinesla znevýhodnění pro komerční pojišťovny, nabízející tento produkt. V dnešní době mají komerční pojišťovny poměrně velkou výhodu v tom, že cizinci ze třetích zemí, mají zákonnou povinnost nechat se pojistit u jedné z komerčních pojišťoven v České republice. Produkty těchto pojišťoven jsou zaměřeny na zisk, a stejně tak je to i s produktem zdravotního pojištění pro cizince, čímž se samozřejmě odlišuje od veřejného zdravotního pojištění. V případě, že by byla zachována

stávající situace, bylo by dobré zavést alespoň sadu opatření, které by mohly z části redukovat znevýhodnění komerčně pojištěných osob.

6 Závěr

V této bakalářské práci je přiblížena hlavní problematika týkající se zdravotního komerčního pojištění cizinců ze třetích zemí v České republice. Cílem práce bylo popsat hlavní problémy vyplývající ze zdravotního komerčního pojištění cizinců ze třetích zemí. Záměrem této práce nebyl úplně přesný a podrobný popis všeho, co se týká tohoto tématu, nýbrž celkové přiblížení dané problematiky čtenáři, aby si o ní mohl udělat jistý přehled.

Charakteristikou evropských zemí, je fakt, že jejich zdravotnictví je financováno z veřejných zdrojů. V České republice je zdravotní péče též hrazena stejným způsobem. Tato péče je v ČR uplatňována na základě Listiny základních práv a svobod.

Česká republika se po roce 1989 stala atraktivní zemí pro cizince, což byl jeden z důvodů proč Všeobecná zdravotní pojišťovna začala nabízet komerční produkty, a pojištění ke krytí léčebných výloh cizinců na našem území. Díky ziskovosti tohoto pojištění se na trhu České republiky začaly objevovat i další společnosti nabízející komerční pojištění.

Můžeme soudit, že právní úprava přístupu cizinců ze třetích zemí k veřejnému zdravotnímu pojištění tyto osoby dlouhodobě znevýhodňuje. Velká část těchto cizinců je totiž zcela odkázána jen na komerční zdravotní pojištění, které je ve většině případů nevýhodné, a kritickou skupinou jsou zejména děti (viz 57. zasedání Výboru pro práva dítěte OSN k plnění Úmluvy o právech dítěte, 2011, čl. 53 a 54).

V kontextu Evropské unie, bývá pravidlem, že komerční pojištění je určeno spíše pro bohatou vrstvu obyvatel, která si tímto pojištěním může zaručit větší možnost volby. Na tomto principu funguje komerční zdravotní pojištění například v Německu. Podobné je to i ve Velké Británii, kde si komerční zdravotní pojištění zajišťují lidé, kteří se chtějí vyhnout dlouhým čekacím lhůtám, nebo si zajistit větší komfort při ošetření. Soukromé zdravotnictví je tam však od národního odděleno. Komerční zdravotní pojištění je tedy ve Velké Británii určeno především prosperující části populace.

Cizinci ze třetích zemí mají, ale v České republice zákonnou povinnost si komerční pojištění sjednat. Tato povinnost zapříčinila rozvoj konkurence na trhu s komerčním zdravotním pojišťováním cizinců. Ovšem ani tento nárůst počtu komerčních pojišťoven a vznik konkurence mezi nimi se nezasadil o zásadní zlepšení dané situace.

Tento systém komerčního zdravotního pojišťování cizinců skýtá pro dané klienty mnoho nevýhod. Jednou z nevýhod je například administrativní náročnost. V případě pojistné události, je její vyřízení nejen pro cizince, ale také pro zdravotnická zařízení velice náročné. Dalším problémem jsou výluky z pojištění. „*Tyto výluky v praxi znamenají, že záměr zákonodárce zajistit migrantům dlouhodobě pobývajícím v ČR potřebnou zdravotní péči není naplněn.*“⁵⁵ Dále jsou to nízké limity pro krytí pojistných událostí, nebo čekací lhůty. Problematický může být i fakt, že pro některé pojišťovny mohou být jisté osoby nepojistitelné. Potom jsou to také situace, kdy komerční pojišťovny rozlišují své klienty dle věku, podle kterého se potom odvíjí výše pojistného.

Současná podoba tohoto pojištění tedy cizincům negarantuje uhrazení zdravotnické péče.

Trh se soukromým zdravotním pojištěním cizinců, je v současné podobě velice výhodný zejména pro dané komerční pojišťovny. Peněžní prostředky vybrané na smluvních pojištěních od cizinců ze třetích zemí dlouhodobě překračují částky vydané na pojistná plnění.

Východiskem z této nevýhodné situace pro cizince ze třetích zemí, by mohlo být jejich začlenění do veřejného zdravotního systému, nebo legislativní úprava omezující alespoň některé nevýhody vyplývající z toho systému. Začlenění dlouhodobě legálně pobývajících cizinců do systému ve veřejného zdravotnictví by mohlo pro stát znamenat výhodu. Z uvedených dat lze totiž soudit, že tyto osoby jsou nyní ekonomicky aktivní lidé mladšího věku. Ze statistik je zřejmé, že tyto osoby migrují do České republiky především za prací a kvůli studiu, tudíž jsou v produktivním věku, kdy je čerpání zdravotní péče

⁵⁵ HNILICOVÁ, Helena, Karolína DOBIÁŠOVÁ, Pavel ČIŽINSKÝ, Libor STUDENÝ a Jan JURÁNEK. ANALÝZA KOMERČNÍHO ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ CIZINCŮ [online]. 2012 [cit. 2017-02-19].

na nejnižším stupni. Z toho lze usuzovat, že náklady plynoucí z tohoto začlenění cizinců by neměly překročit peníze vybrané na pojistném.

Ovšem v případě, že by byli cizinci ze třetích zemí začlenění do veřejného zdravotnictví, komerční pojišťovny nabízející produkt zdravotního pojištění pro cizince, by přišly o značnou část jejich příjmů. Z čehož se dá usuzovat, že komerční pojišťovny budou nadále vyvíjet tlak na zákonodárce, aby současná situace na poli komerčního zdravotního pojištění cizinců zůstala v nezměněné podobě.

7 Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje:

BOKŠOVÁ, Jiřina. Účetnictví komerčních pojišťoven – specifika v ČR. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, 379.s. ISBN978-80-7357-521-2.

Cizinci v regionech ČR. Vyd. 1. Praha: Český statistický úřad, 2006. Souborné informace. ISBN 80-86878-48-1.

DIZDAREVIČ, M., RYCHLÍK, J., (ed.). Přínos a potenciál vědeckého výzkumu v oblasti migrace: kolektivní monografie. 1. vyd. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2010. ISBN 978-80-254-8008-3.

DOBIÁŠOVÁ, K., KŘEČKOVÁ-TŮMOVÁ, N., ANGELOVSKÁ, O., Zdravotní péče o děti cizinců: realita a zkušenost. 1. vyd. Kostelec nad Černými lesy: Institut zdravotní politiky a ekonomiky, 2006. ISBN 80-86625-53-2.

DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. EKOPRESS, 2009. ISBN 978-80-86929-51-4.

GLADKIJ, Ivan a Ladislav STRNAD. *Zdravotní politika, zdraví, zdravotnictví*. 1. vyd.

Olomouc: Univerzita Palackého, 2002, 111 s. ISBN 80-244-0500-8.

NĚMEC, Jiří. *Principy zdravotního pojištění*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008, 240 s. ISBN 978802-4726-281.

VÁVROVÁ, E., Finanční řízení komerčních pojišťoven. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4662-3.

VANČUROVÁ, Alena a Stanislav KLAZAR. *Sociální a zdravotní pojištění: úvod do problematiky*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2005, 95 s. Vzdělávání a certifikace účetních. ISBN 807357-102-1.

Internetové zdroje:

Azyl. *Mvcr.cz* [online]. 2015 [cit. 2017-01-21]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/azyl-migrace-a-integrace-azyl.aspx>

Cestovní zdravotní pojištění [online]. 2012, , 1 [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/viza_a_konzularni_informace/vizove_informace/cestovni_zdravotni_pojisteni.html

Cizinci: Počet cizinců. *Czso.cz* [online]. 2015 [cit. 2017-01-21]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/cizinci/cizinci-pocet-cizincu>

Cizinci v ČR. *Cizinci.cz* [online]. 2015 [cit. 2017-01-21]. Dostupné z: <http://cizinci.cz/cs/2017-cizinci-v-cr>

Česko uděluje méně státních občanství než jiné země EU [online]. 2016 [cit. 2017-01-23]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cesko-udejuje-mene-statnich-obcanstvi-nez-jine-zeme-eu>

Definice marketingu [online]. 2014, , 1 [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: http://marketing.topsid.com/index.php?war=definice_marketingu

Deník veřejné správy. *Www.dvs.cz* [online]. 2016 [cit. 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6715813>

Dobiášová, K., Hnilicová, H.: Zkušenosti zdravotnického personálu při poskytování zdravotní péče cizincům. Výzkumná sonda [online]. 2009. [cit. 2010-24-01]. Dostupné z <http://www.migraceonline.cz/e-knihovna/publikace-vyzkumy/> Více zde: <http://kdobiasova.webnode.cz/publikace/>

Historie. *Www.brokerteam.cz* [online]. [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://www.brokerteam.cz/historie>

HNILICOVÁ, Helena, Karolína DOBIÁŠOVÁ a Pavel ČIŽINSKÝ. *Komerční zdravotní pojištění cizinců v ČR* [online]. 2010, , 33 [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: http://aa.ecn.cz/img_upload/224c0704b7b7746e8a07df9a8b20c098/HnilicovaDobiasovaCizinsky_KomereniZdravotniPojisteni.pdf

KAREŠ, Robert. V Evropě nejsou cizinci automaticky ve veřejném zdravotním pojištění. *IDnes.cz* [online]. Praha, 2015: 1 [cit. 2015-11-07]. ISSN 12.86. Dostupné z: <http://robertkares.blog.idnes.cz/c/465517/v-evrope-nejsou-cizinci-automaticky-veverejnem-zdravotnim-pojisteni.html>

Komerční zdravotní pojištění [online]. 2015 [cit. 2017-01-23]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/clanky/zdravotni-pojisteni-cizincu-kdo-komerčni-a-kdo-ziska-verejne/>

Komplexní zdravotní pojištění cizinců EXCLUSIVE. Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky [online]. 2015 [cit. 2017-01-27]. Dostupné z: <http://www.vzp.cz/klienti/cestovni-a-jine-komercnipojisteni/komplexnizdravotni-pojisteni-cizincu-exclusive>

Komplexní zdravotní pojištění cizinců. Axa Assistance [online]. 2015 [cit. 2017-01-27]. Dostupné z: <https://www.axa-assistance-insurance.eu/cs/ArrangeInsurance.aspx?type=INK>

Marketing služeb. *Ipodnikatel.cz* [online]. 2015 [cit. 2017-01-22]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Strategie-podnikani/marketing-sluzeb.htm>

NEČAS, Svatopluk. *Podnikání komerční pojišťovny, jeho rizika a regulace* [online]. 2014 [cit. 2017-01-22]. Dostupné z: https://dspace.vutbr.cz/bitstream/handle/11012/35186/19_04.pdf?sequence=

Obchodníci se zdravím. *Youtube.com* [online]. 2012 [cit. 2017-01-29]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=VVo8-syRtCA&t=288s>

Patří cizinci do veřejného zdravotního pojištění? *Www.img.cas.cz* [online]. 2014 [cit. 2017-01-29]. Dostupné z: http://www.img.cas.cz/files/2014/10/Cizinsky-Patri_cizinci_do_verejneho_zdravotniho_pojisteni.pdf

Pojišťovna VZP, a.s. *Www.pvzp.cz* [online]. 2016 [cit. 2017-01-28]. Dostupné z: <https://www.pvzp.cz/cs/produkty/zdravotni-pojisteni-cizincu/komplexnizdravotnipojisteni-cizincu/>

Státní občanství [online]. 2014 [cit. 2017-01-21]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/udeleni-statniho-obcanstvi-ceske-republiky.aspx>

STUDENÝ a Jan JURÁNEK. Nadace Open Society Fund [online]. 2012 [cit. 2017-01-29]. Dostupné z: http://www.konsorciumno.cz/dokumenty/analyza_komercniho_zdravotniho_pojisteni_pro_vybor171012_2_01210180815049.

Veřejní zdravotní pojištění [online]. 2010 [cit. 2017-01-22]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/obsah/verejne-zdravotni-pojisteni_2617_22.html

Zdravotní pojištění cizinců [online]. 2015 [cit. 2017-01-22]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/pojistenci/informace-a-zivotni-situace/zdravotni-pojisteni-cizincu>

Výroční zpráva Pojišťovny VZP, a.s. [online]. 2014 [cit. 2017-01-17]. Dostupné z: https://www.pvzp.cz/wp-content/uploads/2013/03/pvzp_vyrocnizprava-2015.pdf

Všeobecné pojistné podmínky pro cestovní zdravotní pojištění cizinců. Slavia pojišťovna a.s. [online]. 2015 [cit. 2017-01-20]. Dostupné z: http://www.slavia-pojistovna.cz/files/upload/VPP_KZPC_2013_NEW_fin.pdf.

Všeobecné pojistné podmínky pro zdravotní pojištění cizinců. ERGO pojišťovna [online]. 2013 [cit. 2017- 01-27]. Dostupné z: http://www.allpojisteni.cz/images/vseobecne_pojistne_podminky_zdravotni_pojisteni_cizincu_victoria.pdf.

Všeobecné pojistné podmínky pro zdravotní pojištění cizinců. UNIQA pojišťovna [online]. 2014 [cit. 2017- 01-27]. Dostupné z: <http://www.all-pojisteni.cz/images/vseobecne-pojistne-podminky-uniqa.pdf>.

Zahraniční a domácí kritiky státních institucí v ČR za stav zdravotního pojištění cizinců. Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty v ČR [online]. 2014 [cit. 2017- 01-29]. Dostupné z: <http://www.konsorciem-nno.cz/zahranicni-a-domaci-kritiky-cr-za-stav-zdravotniho-pojisteni-cizincu.html>.

8 Seznam obrázků

Obrázek 1 - Vývoj počtu cizinců v ČR podle typu pobytu	20
Obrázek 2 - Struktura cizinců ze třetích zemí, dle účelu jejich pobytu.....	21
Obrázek 3 - Nejčastější státní občanství cizinců v ČR.....	22
Obrázek 4 - Věková struktura cizinců v ČR.....	22
Obrázek 5 - Počty udělených azylů.....	24
Obrázek 6 - Schéma jednoduchého prodejního marketingu.....	29
Obrázek 7 - Marketing služeb a jeho nástroje	30

9 Seznam tabulek

Tabulka 1 - Limity pojistného.....	33
Tabulka 2 - Limity pojistného.....	34
Tabulka 3 - Speciální produkty komerčního pojištění	35
Tabulka 4 - Výluky z pojistného plnění	36
Tabulka 5 - Počty smluvních zařízení komerčních pojišťoven	38
Tabulka 6 - Ceny komplexního pojištění v základním rozsahu dle věku pojištěnce	38

10 Zákony

Zákon č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění

Zákon č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území ČR

Zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví

Zákon č. 37/2004 Sb. o pojistné smlouvě

Zákon č. 198/2009 Sb. o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací

Zákon č. 277/2009 Sb. o pojišťovnictví